

ΑΝΩΓΕΙΑΝΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΝΩΓΕΙΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
«ΤΟ ΙΔΑΙΟΝ ΑΝΤΡΟΝ»

ΑΣΠΙΔΑ ΚΟΥΡΗΤΩΝ
ΠΟΥ ΒΡΕΘΗΚΕ
ΣΤΟ «ΙΔΑΙΟΝ ΑΝΤΡΟΝ»

ΠΑΡΩΡΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΑΘΗΝΑΣ 15
Καδικός εντύπου
018182

ΕΤΟΣ 53^ο • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 332 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ 18, ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ, τ.κ. 11 523, ΑΘΗΝΑ, www.ifonitonanogion.gr

Η Μ Ε Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ο

Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας

- «Η Φωνή των Ανωγείων»

συμπληρώνει 50 χρόνια ζωής.

Μια σπουδαία παρακαταθήκη
για την ιστορία των Ανωγείων και
του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας

> (Για πληροφορίες και αποστολή
καλέστε στο 6932120494)

ΟΙ ΑΝΩΓΕΙΑΝΟΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΣΜΙΞΑΝ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ, ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥΣ

ΑΘΗΝΑ,
04 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

> Σελ. 10-11

Κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας
Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας,
Σάββατο, 14 Ιανουαρίου 2023. Σελ. 9

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΡΗΤΙΚΩΝ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ
με το ΘΑΝΑΣΗ ΜΑΥΡΟΚΩΣΤΑ
Σάββατο 18 και
Κυριακή 19 Μαρτίου 2023 Σελ. 12

Σελ. 12

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΩΓΕΙΑΝΩΝ
ΑΠΕΚΤΗΣΕ ΜΠΛΟΥΖΕΣ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ
ΛΩΡΕΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗ

δράσεις & αποδράσεις

ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΝΩΓΕΙΩΝ

- Σύσταση ενεργειακής κοινότητας
- Έργο αποκατάστασης Σταυράκειου Γυμνασίου – Λυκείου Ανωγείων

> Σελ. 13-17

Το ΔΣ
του Συλλόγου
Ανωγειανών Αθήνας
και η Συντακτική
Ομάδα της ΦΩΝΗΣ
ΤΩΝ ΑΝΩΓΕΙΩΝ
σας εύχονται
**ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ
& ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ**

**ΔΙΑΒΑΣΤΕ
ΑΚΟΜΑ**

ΣΚΕΨΕΙΣ
σελ. 2, του Γιάννη Μανουρά

ΠΑΛΜΟΓΡΑΦΙΕΣ!
σελ. 4, του Δημήτρη Σαλούστρου

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ
σελ. 4, της Μαρίας Χρονιάρη

ΝΕΕ, ΑΝ ΕΧΕΙΣ ΤΥΧΗ ΔΙΑΒΑΙΝΕ..!

Δεν θα ήθελα να είμαι εικοσάχρονος στην Ελλάδα του σήμερα. Αυτή τη «φουρνιά» των νέων τη θεωρώ αδικημένη, επειδή «ατενίζοντας» στο πρόσφατο παρελθόν της ελληνικής πραγματικότητας, στα χρόνια της σταδιακής ενηλικίωσης των παιδιών αυτών, δεν βρίσκω και πολλά να καμαρώσω... Ήταν, αλήθεια, εκεί κάπου στα μέσα του 2009, όταν και άρχισε να εκδηλώνεται η οικονομική κρίση. Τότε, οι σημερινοί εικοσάχρονοι -που αυθόρμητα βγήκαν πρόσφατα στους δρόμους για να διαμαρτυρηθούν για την αβάσταχτη τραγωδία στα Τέμπη- ήταν μικρά παιδιά. Ήταν τα παιδιά εκείνα, που κατά την περίοδο που ακολούθησε το αρχικό ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, βίωσαν, όπως άλλωστε και οι γονείς τους, μια περίοδο λιτότητας, περικοπών και μνημονίων. Όταν πια ενηλικιώθηκαν, αυτά τα νέα άτομα, πλέον ως έφηβοι, και σήμερα κάποια απ'αυτά, πανεπιστημίοπαιδες (!) έζησαν την κρίση της πανδημίας και τον περιορισμό της ελευθερίας τους. Σε μια χρονική περίοδο, που για τους γνώστες, δικαιολογημένα λογίζεται ως «τα πιο ανέμελα χρόνια».

Σήμερα πια, οι νέοι, ζουν τις συνέπειες ενός πολέμου. Δίπλα στην πόρτα τους. Κάποιος τους κάνει και μας κάνει πλάκα. Κακόγουστη και κακοστημένη. Ο πόλεμος προκάλεσε ενεργειακή κρίση και πληθωρισμό. Οι τσέπες των γονέων αδειάζουν πια, στο «άψε σβήσε». Η κατάσταση αποθαρρύνει τα νιάτα αυτά, καθώς περιορίζονται δραστικά οι επιλογές τους για ένα καλύτερο και εντυπωσιακό, όπως θα έπρεπε να είναι, «αύριο». Και όπως άλλωστε, ασφαλώς και θα τους άξιζε.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι οι σημερινοί νέοι εικοσάχρονοι, έχουν να κάνουν με την γενιά εκείνη που έμαθε να υπομένει για να περνά η εκάστοτε κρίση. Και για να έρχεται η επόμενη. Μια αλληλουχία δυσχερών καταστάσεων και κρίσεων χωρίς ορατή προοπτική και βελτίωση. Μόνο υποσχέσεις. Οι οποίες τελευταία, ενόψει εκλογών πληθαίνουν.

Μα οι νέοι δε «μασούν». Όσο κι αν οι μεγαλύτεροι τους κοιτάμε στο δρόμο με απορία, όσο κι αν μας φαντάζουν εξωγήινοι και τα όσα κάνουν, λένε, πιστεύουν, σκέφτονται, ακούν και διαβάζουν, τα θεωρούμε «εξωπραγματικά», έχουν την αίσθηση του τί συμβαίνει γύρω τους. Και τώρα που ήρθε το τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη από τα λάθη και τις ολιγωρίες ενός κράτους αρτηριοσκληρωτικού, χαβαλέ και «ό,τι νά'ναι», αυτοί οι νέοι ένιωσαν, ότι στραβά αρμενίζουμε και δεν πάει άλλο. Ο θάνατος των πολλών νέων παιδιών, ήταν η θρυαλλίδα που έφερε την έκρηξη, που καμία πολιτική ανάλυση, δεν μπόρεσε να εξηγήσει επαρκώς. Το πολιτικό σύστημα αποδοκιμάστηκε. Η εμπιστοσύνη στην εξουσία, και σε κάθε μορφή και έκφρασή της, δεν υπάρχει. Πολλοί, όμως από τους νέους αυτούς, τους «τυχερούς» θα κληθούν να ψηφίσουν. Πολύ σύντομα. Θα ψηφίσουν όμως; Ή θα περιφρονήσουν το σύστημα; Εμπιστοσύνη στους πολιτικούς δεν υπάρχει πια. Και όχι άδικα. Πρέπει όμως εμείς οι μεγαλύτεροι να αποσοβήσουμε τον κίνδυνο απονομιμοποίησης των αντιπροσωπευτικών θεσμών. Πρέπει να σταθούμε επιτέλους κοντά στα παιδιά αυτά. Κι αν οι σημερινοί εικοσάχρονοι έχουν βιώσει σε ακραίο βαθμό όλες τις συνέπειες από τις παθογένειες του ελληνικού κράτους, είναι καιρός οι επαίοντες και διοικούντες να τους καταλάβουν, να τους ακούσουν και να τους πιστέψουν. Δεν πρέπει να χαθεί η γενιά αυτή.

Ο συντάκτης,

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣ. ΜΑΝΟΥΡΑΣ

Ανωγειανές... εκδόσεις**«Χρώματα»**

ΧΑΡΗΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ

» Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση της τρίτης δισκογραφικής δουλειάς του Χάρη Φασουλά με τίτλο «Χρώματα», τον Δεκέμβριο του 2022 στη μουσική σκηνή *Nun & Aei* στο Ηράκλειο Κρήτης.

Για τον δίσκο μίλησαν οι Στέλιος Βασιλάκης (Λυράρης), Κώστας Μανουράς (συγγραφέας-ποιητής), Μιχάλης Δραμουντάνης (Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Ανωγείων), Νίκος Σκουλάς (Αντιπεριφερειάρχης στον Τομέα Τεχνικών Έργων). Συντονίστρια της βραδιάς ήταν η δημοσιογράφος- Σύμβουλος Πολιτισμού, Νίκη Μπελαδάκη.

Στη νέα αυτή δισκογραφική δουλειά του Χάρη Φασουλά, συμμετείχαν ερμηνευτικά οι καλλιτέχνες: Μιχάλης Καλλέργης, Μαρία Κώτη, Μενέλαος Νταγιαντάς, Γιώργος Παπαδάκης, Βασίλης Σκουλάς, Βασίλης Σταυρακάκης, Νίκος Στρατάκης και ο Ψαραντώνης.

Ήταν συγκινητική η μεγάλη προσέλευση τόσο των καλλιτεχνών, όσο και των φίλων, συγγενών, χωριανών του Χάρη, αλλά και του απλού κόσμου που με την παρουσία τους έδωσαν ένα ιδιαίτερο «χρώμα» στην ήδη πολύ ατμοσφαιρική βραδιά. Ο δίσκος «ΧΡΩΜΑΤΑ» κυκλοφορεί από την Εταιρία Κρητικό Μουσικό Εργαστήριο Σειστρον Αεράκης.

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΝΩΓΕΙΩΝ

Τρίμηνη Περιοδική Έκδοση
Ιδιοκτησία του Συλλόγου
των Ανωγειανών της Αθήνας
«ΤΟ ΙΔΑΙΟΝ ΑΝΤΡΟΝ»

ΓΡΑΦΕΙΑ

Βελεστίνου 18, τ.κ. 11523
Αμπελόκηποι, Αθήνα
τηλ./φαξ: 210-6916060
e-mail: to.idaionantron@gmail.com
site: www.ifonitonanogion.gr
FB: facebook.com/ifonitonanogion

ΕΚΔΟΤΗΣ

Ζαχαρένια Νικηστρ. Ανδρεαδάκη
κιν. τηλ.: 6932-120494
e-mail: zachandr@gmail.com

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ-ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

Μανώλης Θεοχ. Σκανδάλης
κιν. τηλ.: 6977-891415
manskan3@gmail.com

Ζαχαρένια Νικηστρ. Ανδρεαδάκη
κιν. τηλ.: 6932-120494
e-mail: zachandr@gmail.com

ART DIRECTOR

Κωνσταντίνα Ανανίδη
ananidi@otenet.gr

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αλεξάνδρα Σταυρακάκη
alskreta@gmail.com
Ιωάννης Μανουράς
gmanouras1@gmail.com
Ζαχαρένια Ανδρεαδάκη
Παναγιώτης Σκουλάς
Νικόλαος Φασουλάς
Φωτεινή Μέμμιου
Εβελίνα Μουστάκα
Αλκιβιάδης Σκουλάς
Μανώλης Σκανδάλης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ - ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Σταύρος Βιτώρος
Βασίλης Βουϊδάσκη
Κώστας Μακρής
Γιώργος Σκουλάς
Μαρία Χροναίρη
Δημήτρης Σαλούστρου - Ζαΐμης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Μανώλης Σκανδάλης
κιν. τηλ.: 6977-891415

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Ζαχαρένια Ανδρεαδάκη,
κιν.: 6932-120494

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ

Print Day
Μεσοσηριακές Γραφικές Τέχνες
Εκτυπώσεις IKE

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικό 20 ευρώ - Εξωτερικό 40 ευρώ

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους. Κείμενα μπορούν να αποστέλονται στην εφημερίδα ηλεκτρονικώς ή εγγράφως. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση άρθρων ή κειμένων της εφημερίδας, πλην της αντιγραφής του τίτλου και του λογοτύπου αυτής. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, για λόγους δεοντολογίας να αναγράφεται ο τίτλος της εφημερίδας. Φωτογραφίες και χειρόγραφα επιστρέφονται μόνο κατόπιν ειδικής συνεννόησης.

Αριθμός λογαριασμού Συλλόγου στην

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

645512-5883-949 (όψεως)

IBAN GR5601714550006455125883949

Ευχαριστήρια

Α> Το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας Πολιτισμού (Κοινωνική Υπηρεσία) του Δήμου Ανωγείων αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει θερμά για τις δωρεές τους:

Στην μνήμη Χριστόδουλου Σμπώκου, την οικογένειά του για την δωρεά ποσού επτακοσίων (700,00) ευρώ, προς εκπλήρωση της επιθυμίας που είχε εκφράσει προτού αναπαυθεί να δωρηθεί ένα χρηματικό ποσό στο Δήμο Ανωγείων υπέρ της Κοινωνικής Υπηρεσίας.

Στην μνήμη Γεωργίου Φασουλά (Κανάρη), την οικογένειά του για την δωρεά ποσού πεντακοσίων πενήντα (550,00) ευρώ.

Στην μνήμη Μανιώρου Γεωργίου την Μανιώρου Ολγα (σύζυγο Κόκκινου Εμμανουήλ) για την δωρεά ποσού διακοσίων (200,00) ευρώ.

Στη μνήμη Γεώργιου Φασουλά του Χαράλαμπου, την οικ. Αναστασίου Χαχλιούτη για την δωρεά ποσού πενήντα (50,00) ευρώ.

Στην μνήμη Ελευθερίας (Ρίτσας) Κουνάλη, την οικ. Βασιλείου Κουνάλη (Μαυρομάτη) για τη δωρεά γεύματος.

Στην μνήμη Βαρθάρας Χαιρέτη, την οικ. του αδελφού της Σταύρου Χαιρέτη (Γιασκάφη) για την προσφορά γεύματος.

Στην μνήμη Εμμανουήλ και Καλλιόπης Σαλούστρου και Αντώνη και Βασίλη Σαλούστρου, την οικ. Σταύρου Σαλούστρου (Τρουλόσταυρου) για την προσφορά 50 λίτρων λαδιού. Στη μνήμη Κλεάνθης Φρυσάλη την οικογένειά της για την προσφορά γεύματος και τη δωρεά ποσού εκατό (100,00) ευρώ.

Τον κ. Γεώργιο Στ. Σαλούστρου για την προσφορά γεύματος στο Κοινωνικό Μαγειρείο του Δήμου Ανωγείων. Στην μνήμη Ευαγγελίας Σμπώκου, την οικ. του γιου της Γεωργίου Σμπώκου του Σάββα για την προσφορά γεύματος στο κοινωνικό μαγειρείο. Στην μνήμη Ορέστη και Δόξας Σαμόλη, την οικογένειά τους για την προσφορά γεύματος.

Στην μνήμη Κουνάλη Εμμανουήλ (Μάκη), την οικογένειά του για την προσφορά γεύματος.

Στην μνήμη Ελευθερίας Χαιρέτη (Νικαράδενας), την οικογένειά της για την προσφορά γεύματος.

Β> Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου & Νηπιαγωγείου του Δήμου Ανωγείων θα ήθελε να ευχαριστήσει θερμά την Όλγα Κεφαλογιάννη και την εταιρεία «ANEK LINES & BLUESTAR FERRIES», καθώς και την εταιρεία «KRIVEK SA», για την πολύτιμη βοήθεια της, με το χρηματικό ποσό των τριακοσίων (300,00) ευρώ, για την πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής εκδρομής της ΣΤ΄ τάξης στην Αθήνα.

Γ> Το εκκλησιαστικό συμβούλιο της Ενορίας Αγίου Δημητρίου Ανωγείων ευχαριστεί για τις προσφορές τους: Στη μνήμη Χαράλαμπου Δραμουντάνη Την οικογένεια της Ευαγγελίας Δρα-

μουντάνη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Αριστοτέλη Μανουρά για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Δημητρίου Μανουρά για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Αριστείδη Χαϊρέτη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Βασιλείου Δραμουντάνη (Νταβέλη) για το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.

Στη μνήμη Σταύρου Χαιρέτη Την οικογένεια του κ. Μπατζογιάννη (Χάρακας) για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Μιχαήλ Μπουμπάκη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια Γεωργίου και Αικατερίνης Σκουλά για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Ιωάννη Χαϊρέτη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Ιωάννη Κορνάρου για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Εμμανουήλ Σκουλά του Παντελή για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Ελευθερίου Χαΐτα για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Ιωάννη Χαΐτα για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Την οικογένεια του Νικηφόρου Χαϊρέτη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Δ> Ο Διευθυντής του Κέντρου Υγείας Ανωγείων ευχαριστεί για την προσφορά τους:

Στην μνήμη Φασουλά Όλγας, τα παιδιά της για το ποσό των διακοσίων (200,00) ευρώ για προμήθειες υγειονομικού υλικού.

Στην μνήμη Σκουλά Χαράλαμπου, Την οικ. Κάλλιας χ. Μύρωνα Σκουλά

Το Μύρωνα Σκουλά του Τζαβελοβασίλη για το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ, για την προμήθεια Ξενοδοχειακού εξοπλισμού στο Παιδικό Ιατρείο (τραπεζάκι με 4 καρεκλάκια).

Στην μνήμη Βαρθάρας Χαιρέτη, την οικ. Σταύρου και Ριζίκας Χαιρέτη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

Στην μνήμη Μαριώρας Κεφαλογιάννη την οικ. Γεωργίου και Μαριάννας Κεφαλογιάννη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ. Στην μνήμη Γιωργίας Αεράκη (Νταρογιωργιάς), την οικογένεια Ελευθερίας χ. Μιχαήλ Πασπαράκη για το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ. Στην μνήμη Σταύρου Χαιρέτη (Γιασκάφη),

τις οικ. των Σκουλά Ιωάννη και Παντζαρίδη Κυριάκου για το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.

την οικ. Κυπράκη Τέλη και Μαρίας για το ποσό των τριάντα (30,00) ευρώ.

Την κ. Ανδρονίκη Κεφαλογιάννη, για την δωρεά δυο (2) βιβλιοθηκών. Την κ. Καλλιόπη Σουλτάτου, για την δωρεά ενός (1) κάδρου χειροποίητου.

**ΠΕΡΙΕ-
ΧΟΜΕΝΑ**

» ΠΑΛΜΟΓΡΑΦΙΕΣ...!
του Δημήτρη Σαλούστρου 4

» Ιστορίες του Ωκεανού 4

» ΠΑΡΕΞ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ & ΓΛΩΣΣΑ της Αλεξάνδρας Σταυρακάκη 5

» Η στήλη του ΤΑΜΙΑ 5

» «Επιθεώρηση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας & Στάσης του Κρητικού Λαού στον Ξεσηκωμό του 1821 Μέχρι το 1913» του ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε. ΣΚΟΥΛΑ 6-8

» Κοπή ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας 9

» ΔΡΑΣΕΙΣ
Αποδράσεις 10-17

» ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ 18-19

**ΜΗΝ
ΞΕΧΝΑΤΕ:**

Όποιος επιθυμεί να «στηρίξει» την τράπεζα αίματος του Συλλόγου μας, μπορεί, και εκτός πλαισίου συγκεκριμένης σχετικής δράσης μας, να προσέρχεται σε οποιοδήποτε νοσοκομείο της επιλογής του, που διαθέτει αιμοδοτικό κέντρο, και να «δίνει» αίμα στα ακόλουθα στοιχεία:

» ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΙΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ «ΤΟ ΙΔΑΙΟΝ ΑΝΤΡΟΝ», ΠΟΥ ΤΗΡΕΙΤΑΙ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «ΣΩΤΗΡΙΑ».

ΠΑΛΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΤΟΥ

Δημήτρη Σαλούστρου (του Ζαΐμη) ❖ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

*Α ομορφιά, Θεϊκή αδικία, μπροστά σου
ο θάνατος μοιάζει με νυχτερινό νανούρισμα.*

Αν κάθε πέροι και καλύτερα, γιατί μας παίρνουν οι χαρές στο γύρισμα του χρόνου?

Η σημαντικότερη διαφορά του αρχαιότερου επαγγέλματος από όσα ακολούθησαν είναι ότι ο εργοδότης το απολαμβάνει περισσότερο από την εργαζόμενη. Α.. να και ότι η αμοιβή παρακάμπτει το τραπεζικό σύστημα, κατατίθεται στο κομοδίνο.

Αν οριστικά αποφασίσεις να προδώσεις την αγάπη, μην εμπιστεύεσαι τη σιωπή, ανάθεσέ το στις λέξεις. Μην ορκιστείς ότι δεν ισχύει και το αντίστροφο!

Σε πρώτο βαθμό όλες οι σιωπές είναι ένοχες! Ακόμη και χωρίς διάφορο διαφημίζουν το θάνατο.

Τίμημα ο πόνος του έρωτα, όταν δεν είναι επιτόκιο της αγάπης!

Όταν σωπαίνω τόσο δυνατά και δε μ' ακούς, τί να σου πουν τα λόγια?

Όσους αντάρσεκα καγχάζουν πως δεν εμπιστεύονται κανέναν, μη βιαστείς να τους παραπέμψεις σε δίκη, είναι ανέντιμο να δικάζουμε φοβισμένους ανθρώπους!

Απορώ, που με τόσο χοντροκομμένα, τόσο χυδαία και τόσο επικίνδυνα φέματα, η αλήθεια μπορεί και κρατά ακόμη την ψυ-

χραμία της.

Η ειλικρίνεια ως συναλλακτική αξία δεν είναι πάντα κερδοφόρος, εκείνο ωστόσο, που την κάνει ανεκτίμητη, είναι η σπανιότητά.

Πριν πεις ο,τιδήποτε για την ομοφυλοφιλία, σκέψου ότι μπορεί να μιλάς για την κόρη σου, ή ακόμη χειρότερα για το γιο σου.

Αγάπα, ακόμη κι αν είναι με τον τρόπο σου, ακόμη και πέρα από τα όρια αγάπα, και με το λίγο και με το πολύ και με το τίποτα αγάπα, δε θα νικήσεις τον πόνο, αλλά μπορεί να τον κάνεις δημιουργικό!

Με άγρυπνα επιχειρήματα πείθονται και αραιώνουν τα σκοτάδια!

Κρατώ το σεβασμό μου για όποιον διαψεύδει συστηματικά τη δημόσια εικόνα του, προς το καλύτερο.

Μη δημοσιοποιείτε τη ζωή σας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εκτός που δεν ενδιαφέρει κανέναν, κινδυνεύετε να υποψιαστούν και οι πλέον καλόπιστοι ότι δεν έχετε τίποτα αξιόλογο να κρύψετε.

Θέλω πίσω το λάθος μου, τη μόνη μου γνώμη. Πλήρωσα, ξόφλησα, σε θέλω δική μου.

Όπου βρεθείς άναβε πάντα ένα φως. Τα σκοτάδια θα το εκτιμήσουν ως την εξαίρεση, που τα επαβεβαιώνει.

Αυτοί, που πήραν και δεν έδωσαν, πάνε και αυτοί στον παράδεισο? Δε ρωτώ, διερωτώμαι.

Μετά το άλογο η γυναίκα έχει ανακηρυχτεί το ωραιότερο θηλαστικό και είναι κρέμα, πλην δίκαιο, γιατί το άλογο μπορεί να έχει μεγαλύτερη γλώσσα, αλλά τη χρησιμοποιεί λιγότερο.

Το πόσο αγαπάς την πατρίδα σου, βαθμολογείται και από το πόσο σέβασαι την πατρίδα του άλλου.

Με ενοχλεί που ένας ομοφυλόφιλος πρέπει να πάρει την έγκρισή μου και της κυρίας Κατίνας απέναντι για να διαθέσει στις προσωπικές του στιγμές το σώμα του, όπως του αρέσει.

Ο έρωτας είναι καρδιακό επεισόδιο, που σε κάθε περίπτωση σε ανεβάζει στον ουρανό.

Μονάχα οι τυφλοί μπορούν ανέντιμα να συμβουλευονται τον καθρέφτη, οι άλλοι ρισκάρουν να βρεθούν με την αυταπάτη πως το απέναντι είναι με το μέρος τους.

Ο πόλεμος είναι φρικτότερος από το θά-

νατο. Ο θάνατος είναι φυσική κατάληξη και σπάνια αξιώνει ηρωισμούς.

Τον ανεκπλήρωτο έρωτα, που έζησες, δεν είσαι και για λύπηση, αν κάθε δάκρυ, κάθε σιωπή τα εννοούσες, μπορείς τον εαυτό σου να αγαπήσεις και για εκείνη.

Από όλα τα κατοικίδια το χάδι ο άνδρας περισσότερο έχει στερηθεί.

Μακριά από όσους τσακιστές ελιές δεν τρώνε και τηγανιτές πατάτες, δε είναι από ό,τι λεν' κολλητικό, αλλά ποτέ δεν ξέρεις.

Δεν ξέρω αν ο θεός γελά, αλλά σίγουρα έχει χιούμορ, αλλιώς δε θα ανεχόταν τη γελοιότητα με την ταυτόχρονη συνύπαρξη τόσων μοναδικών αντιδίκων.

Η αλήθεια είναι τόσο υπερτημημένη, όσο και η εσωτερική ομορφιά της γυναίκας.

Είμαι απρόβλεπτος, μη με πλησιάζεις, έφυγες και δεν έχω πια τίποτα να χάσω.

Το ερώτημα: «τι θέλει να πει ο ποιητής?» στα Ανώγεια, χωρίς καμιά δογματική διαμεσολάβηση, αυθορμητώς παραπέμπει σε Θεό.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΑΛΟΥΣΤΡΟΣ
(ΤΟΥ ΖΑΪΜΗ)

Email: saloudim@hotmail.com

Ιστορίες του Ωκεανού

SHURUWAT

*Ο άνθρωπος δεν είναι παρά
ένας ανεξάντλητος ωκεανός,
γεμάτος από ανεξάντλητες
νησίδες φωτός,
που οδηγούν πάντα στο ίδιο σημείο:
ΤΟ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΘΟΥΣ.*

ΣΤΕΚΟΤΑΝ ΑΚΛΟΝΗΤΑ στην ίδια θέση. Πέντε ώρες είχαν περάσει κι ωστόσο έμοιαζε ο χρόνος να έχει σταματήσει στην αποβίβαση. Μέσα στο πλήθος ξένη μα τόσο δική τους. Η ουρά όσο πήγαινε και λιγότενε. Του είχε μιλήσει. Στην ίδια θέση κι εκείνος μα από την άλλη του τοίχου πλευρά. Μια κάρτα επιβίβασης στο χέρι της, θύμιζε από που ερχόταν. Όλα τα υπόλοιπα ήταν απλά γιορτή.

Όταν η πόρτα άνοιξε, ο νέος κόσμος που χρόνια την περίμενε για να φτάσει, άπλωσε τα χέρια του και την κλείδωσε μέσα. Ένα βλέμμα, μια αγκαλιά και μια κορδέλα στα μαλλιά της που έμεινε στο αεροδρόμιο, χνάρι παντοτινό της επιστροφής της. Στο δρόμο μόνο φωνή χωρίς λέξεις και χέρια ενωμένα στη διαπασών. Το μυστικό τους, η ζωή τους, η ένωση που ποτέ δεν είχε διασπαστεί. Ο Αδάμ έγινε από την Εύα.

Στις μέρες που ήρθαν ο χάρτης είχε κίλας σχηματιστεί. Νευρώνες και μυελός ήταν έτοιμοι και η καρδιά σίγουρα από πάντα έγραφε το πεντάγραμμο της τώρα αρχής. Ποτέ άλλοτε το χρώμα δεν είχε τόσο φως. Ποτέ άλλοτε η νύχτα δεν είχε τόση λάμψη. Ο Χριστός γεννήθηκε ανάμεσα στα σύννεφα. Ανάμεσα σε κοντινά κόκκινα και άσπρα σε μία φάσμα ώρα απόγευμα. Τη στιγμή που το τέλος του ήλιου σημαίνει μια νέα αρχή. Τον κοίταζε στα μάτια όπως κοιτάς τα θαύματα. Αναγνώριζε τις φλέβες και τα σημεία. Θυμόταν τον τόπο,

τον χρόνο, τη διαδρομή από την πηγή ως την πατρίδα.

Του. Της. Όσο κι αν φαίνεται να αργεί, η ζωή φτάνει πάντα στην ώρα της. Ποτέ νωρίτερα ποτέ αργότερα. Έρχεται πάντα στο ακριβές του χρόνου που της αναλογεί, για να είναι βέβαιη πως θα είσαι έτοιμος για να ζήσεις. Στα πεζοδρομία οι άνθρωποι αέρας που κυλά και τα αυτοκίνητα θάλασσα να κολυμπάει. Σε ένα καφέ μία ερώτηση ήταν αρκετή για να ακούσει μια ημερομηνία. Μια μέρα που το ρολόι έδειχνε 10 το πρωί, κάνανε κύκλους επτά επί δύο γύρω από την πύλη που τους περίμενε για να συμβεί. Μπροστά στο πλήθος που άγνωστο είχε βρεθεί ανάμεσά τους. Κόκκινες κλωστές δεμένες, ένα τούλι γύρω από τον λαιμό τους, ένας κόμπος τα χέρια τους, η ψυχή τους, το σώμα τους. Η μετάληψη τι όνομα έχει; Την κοιτούσε όταν της υποσχέθηκε σε μια γλώσσα αρχαία και παντοτινή. Την κοιτούσε όταν το αιώνιο πέρασε στο δάχτυλό της, στο δάχτυλό του. Όταν τα μάτια γνωρίζουν, όταν η φωνή έρχεται από χιλιάδες έτη φωτός μακριά για να σε συναντήσει, όταν οι αριθμοί δείχνουν πάντα πως όλα γίνονται αργά να είσαι εκεί. Να περιμένεις, να συγχωρείς, να θυμάσαι, να πιστεύεις, να αγαπάς.

Δύο χώρες, δύο πατρίδες, ένας άνθρωπος. Ποτέ χωρίς. Ποτέ πίσω. Μόνο δρόμος εμπρός ανοιχτός και οριζοντας να καταγράφει τη γη τους. Μάρτυρες της εδώ παρουσίας

τους, το αποτύπωμα γνώσης μέσα από ήχους, βιβλία, εικόνες και σύμβολα. Κρατάει στις παλάμες της το μέλλον του χρόνου. Κρατάει στις παλάμες του τον ίδιο ερχομό.

Η απλότητα και το μεγαλείο της αγάπης. Το χέρι σου στο δικό μου.

Μαρία Ι. Χρονιάση
cretascorpion@gmail.com

Τους τελευταίους μήνες η Μαρία Χρονιάση παράλληλα με τη συγγραφή, ασχολείται και με θέματα πνευματικότητας και ανθρώπινων σχέσεων και διατηρεί δύο κανάλια με το όνομά της στην πλατφόρμα του You Tube. Το ένα στα αγγλικά στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.youtube.com/channel/UCsFJFLztkcGowjCSph7WpWw> και το άλλο στα ελληνικά εδώ: <https://www.youtube.com/channel/UCcOJHfWJkgJH6Ayp5SJI6Q> κάνοντας και συνεδρίες θεραπευτικές σε άτομα που ζητούν έναν εναλλακτικό τρόπο προσέγγισης, μέσω διαδικτύου. Όσοι θέλετε μπορείτε να την ακολουθήσετε κάνοντας εγγραφή στα κανάλια της και να τη βρείτε μέσω του μείλ της.

ΠΑΡΕΞ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ & ΓΛΩΣΣΑ

Άριστοι και Άριοι - Άρειοι ή

Η διπλή άγνοια, εχθρός της γνώσης

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ

Είναι «αιδώς για τους Αργείους»¹ να διεκδικούν την ηγεσία τους ηγέτες που αγνοούν την ιστορία αλλά ιδίως τη γλώσσα τους. Ηγέτες που εμφανίζονται «μοιραίοι και αμόρφωτοι αντάμα».² Θεωρούν ότι συγχρόνως με «την κατάργηση» των θαλασσιών συνόρων, καταργείται και η μνήμη των Ελλήνων. Διαπράττουν την μεγίστη ύβρι για την πατρίδα μας την Ελλάδα και για τους Έλληνες. Το μέγεθος της ύβρεώς τους είναι διπλό:

Πρώτον τελούν υπό «την διπλή και καταστροφική άγνοια,» που επισημαίνει ο νεοπλατωνικός φιλόσοφος Πρόκλος. Δηλ. νομίζουν ότι γνωρίζουν, ενώ τελούν υπό πλήρη άγνοια, βρίσκονται εν τω μέσω της νυκτός και θεωρούν ότι λάμπει ο ήλιος. Υπ αυτές τις συνθήκες, δεν έχουν ελπίδα να ανανήσουν, να νύφουν την άγνοια που θεωρούν «τρόπαιο» τους. Και δεύτερον υβρίζουν την ιστορία και τον πολιτισμό ενός λαού που δεν αξίζει αυτήν την «ύβρι».

Επί πλέον υπάρχει κίνδυνος να παρασύρουν μια μερίδα του λαού που τους ακολουθεί άκριτα στην λήθη της ιστορίας και της γλώσσας του. Είναι παγκοσμίως γνωστό και αδιαμφισβήτητο ότι: **Η ελληνική γλώσσα είναι η μητρική γλώσσα όλων των φραγκοφώνων ευρωπαίων. Και δια, της ελληνικής γλώσσας, του ελληνικού Λόγου, σκέψης, το αληθές, πρέπει να επισημανθούν τα αυτονόητα, επειδή ορισμένοι ή επιμένουν να τα αγνοούν ή διακατέχονται από την διπλή άγνοια.**

Από την αρ-χαία ελληνική γλώσσα από την αρ-χή αυτής της γλώσσας υπάρχει η συλλαβή αρ-που καταγράφεται και στις λέξεις αρ-χή και στο επίθετο αρ-χαίος-α-ον. Είναι μια εύχη και δυναμική συλλαβή που αρ-θρώνεται στον ελληνικό Λ-λόγο και εκφράζει και το περιβάλλον της Ελλάδας μας, τη θάλασσα και τη στεριά της, και την ελληνική ψυχή. Η ροή του ρεητορικού ρω από τον ρήτορα Δημοσθένη αντηχεί ακόμα και σήμερα στα ωτα των γνωστών της ιστορίας της αρχαίας Αθήνας. Είναι το γράμμα-σύμφωνο το πλέον ρευστό, το σύμφωνο των λεπτών δονήσεων κατά τον Σωκράτη.³ Το σύμβολο-σύμφωνο στο οποίο και σκοτεινός Ηράκλειτος στηρίζει τη θεωρία της ροής και μεταβολής: «δὲς ἐς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἀν ἐμβαίης», = δεν περνάς δυο φορές το ίδιο ποτάμι ἐξ ατίας της ροής του. Αλλά και η επίκληση από τον Όμηρο του Τιτάνα Ωκεανού και της Τιτανίδος Τηθύος, γεννητόρων των θεών, υπενθυμίζει στους Έλληνες την προέλευση τους και την προέλευση των θεών, τους οποίους κάποτε προσκυνούσαν και πίστευαν.

Το άλφα αποτελεί ένα είναι το πρώτο και αρχικό φωνήεν της λέξης ΑΡΙΣΤΟΣ και ένα από τα πλέον ισχυρά φωνήεντα του ελληνικού αλφαβήτου. Άλλοτε βραχύ και άλλοτε μακρό στον χρόνο, ηχεί ως κώδων αφύπνισης ή έκπληξης, χαράς ή πόνου. Και ο συνδυασμός του με το σύμφωνο ρω, αρ- συμφωνεί άριστα. Δημιουργεί την αρ-μονική συλλαβή την άρτια αρμονία του γάμιου του φωνήεντος και του συμφώνου αρ- που αρμόζει στην γλώσσα μας. Αυτή η ένωση γεννά πλήθος ονομάτων με αρχική συλλαβή τη συλλαβή αρ- όπως, τις λέξεις αρ-εστός, αρ-ετή, άρ-τιος ἐξ ου και η γαλλική λέξη art = τέχνη, άρ-τος, ψωμί, το κατ'εξοχήν αναγκαίο και απαραίτητο είδος διατροφής που συνοδεύει όλα τα εδέσματα, αρ-ιθμός που σημαίνει σύνολο μονάδων συνήθως ομοειδών, αλλά και το τέλειο βήμα. Και φυσικά η τόσο πολυσυζητημένη λέξη το επίθετο άρ-ιστος, η οποία μερικώς εξοργίζει, ιδίως πολιτικούς αλλά και πολίτες, λειδωρείται ειρωνικά από απ' όσους αγνοούν τη σημασία και την σπουδαιότητά της.

Λοιπόν για να λήξει άπαξ δια παντός το θέμα της σημασίας της, πληροφορούνται οι πάντες, ότι η λέξη ΑΡΙΣΤΟΣ είναι από τις λέξεις θεμέλια του ήθους και του ύφους του ανθρώπου και φυσικά των Ελλήνων, ως γνήσιο τέκνο του ελληνικού καθαρού Λ-λόγου.

Ο τελών στη διπλή άγνοια πολιτικός συγκεκριμένου κόμματος, το οποίον - κόμμα στοχεύει να μας ξανακυβερνήσει για δεύτερη φορά και μάλιστα «αλλοιώς;», ας πληροφορηθεί κάποτε ότι το λεξικό του Δημητράκου αναφέρει ότι: **η λέξη ΑΡΙΟΣ, ΚΑΜΙΑ ΣΧΕΣΗ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΝΑΖΙ.** Προέρχεται από το επίθετο άρειος δηλ. από το όνομα του θεού Άρη, δηλώνει αυτόν που ανήκει στον θεό Άρη και είναι γενναίος. Και κατά την νεώτερη ερμηνεία της η λέξη δηλώνει αυτόν που ανήκει ή ανάγεται στην ινδοευρωπαϊκή ή ινδογερμανική ομοειθία. **ΑΡΙΣΤΟΣ** δε είναι: ο αγαθός, ο πρωτεύων κατά την δεξιότητα, την ανδρεία, ο τέλειος, ο άμειπτος, ο ενάρετος, ο ηθικός, ο ειλικρινής, ο κατάλληλος άνθρωπος, και τέλος σε πολύ μεταγενέστερη έννοια ο εξέχων κατά την καταγωγή, την κοινωνική τάξη. Φυσικά ετυμολογικά η αλήθεια της λέξης αναδύεται από την ίδια τη λέξη όπως η θεά Αφροδίτη αναδύθηκε στην Κύπρο από τους αφρούς των κυμάτων.

Η λέξη **ΑΡ-ΙΣΤΟΣ** από τις πλέον αρχαίες και αιώνιες σύνθετες λέξεις αποτελείται από την αρμονία της αρχικής συλλαβής **ΑΡ-** που παραπέμπει στην τελειότητα και στην λειότητα των πραγμάτων και από το δεύτερο συνθετικό της λέξης τη λέξη **ΙΣΤΟΣ**,⁴ λέξη που αποτελεί κατάληξη συνήθως πολλών επιθέτων και προέρχεται από το ρήμα **ΙΣΤΗΜΙ** =τοποθετώ κάτι όρθιο δηλ. ορθώς, ορθώ και στήνω, που παραπέμπει στην ορθή στάση της ψυχής και του σώματος.

ΑΡΙΣΤΟΣ λοιπόν είναι αυτός που στέκει και υπάρχει κατά τρόπο τέλειο και ολοκληρωμένο.

ΑΡΙΣΤΗ και η ψυχή της εκλιπούσας Λευκοθέας, μάνας, συγγενούς, και γυναίκας, που δεν είχα την τύχη να γνωρίζω αλλά πληροφορήθηκα το έργο και τον βίο της και ένιωσα την ανάγκη να την μνημονεύσω.

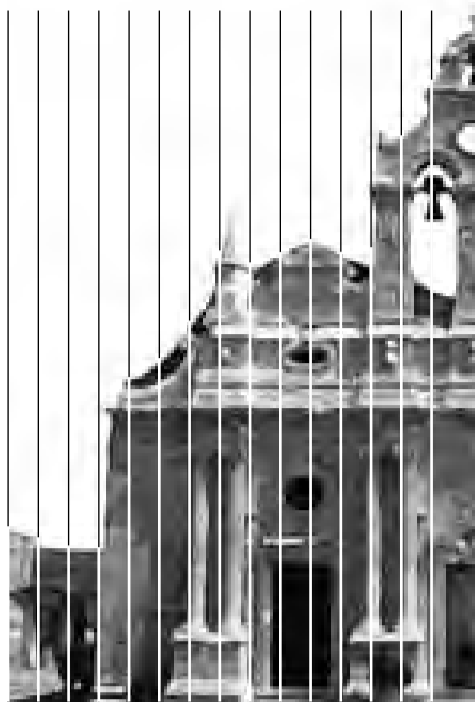
Άλς 26-2-2023

¹ Ομηρική έκφραση από την Ιλιάδα. | ² Από τους στίχους του Νικηφόρου Βρεττάκου Μοιραίοι και άβουλοι αντάμα |

³ Είναι το σύμφωνο που προσομοιάζει στη φορά, στην ορμή, όπου η γλώσσα ελάχιστα σταματά και σείεται κυριολεκτικά Κρατύλος (426 e 4-5) «την γλώτταν εν τούτω ήκιστα μένουσαν μάλιστα δε σειομένην». Η γλώσσα κατά την εκφορά του ρω ελάχιστα μένει ακίνητη και σείεται τα μέγιστα... | ⁴ Σε πρώτη έννοια η λέξη ΙΣΤΟΣ όσον αφορά στα πλοία σημαίνει τη μακρά κυλινδρική δοκό κάθετο στον διαμήκη άξονα του πλοίου, το κατάρτι, το άρμπουρο που είναι σημαντικό για την πορεία του πλοίου.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΤΑΜΙΑ

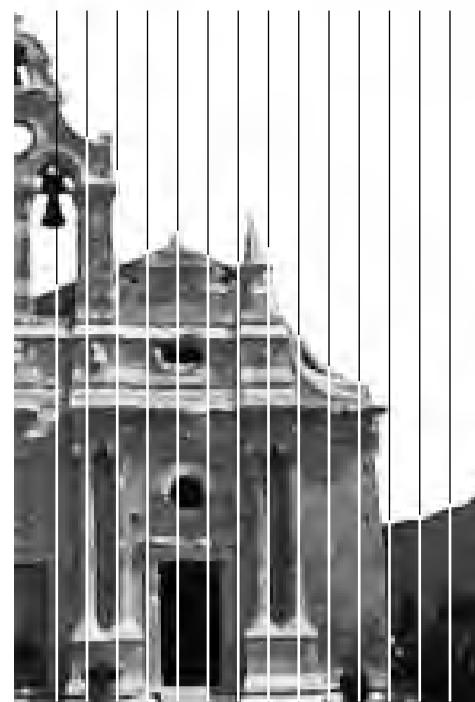
- Στη μνήμη **Χαράλαμπος Σταυρακάκης**, οι Κωνσταντίνος και Εμμανουήλ Σταυρακάκης εισέφεραν στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Στη μνήμη **Χαράλαμπος Σκουλά (Μεταξά)** -ο Αντώνιος Σκουλάς εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Η **Ειρήνη Μπέρονη** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Στη μνήμη **Γεωργίου Σαμολή** η οικογένειά του εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Στη μνήμη της **Γεωργίου Σκουλά (Ζούλη)** -ο υιός του **Εμμανουήλ Σκουλάς** εισέφερε το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Η σύζυγος του **Άννα** εισέφερε το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Στη μνήμη της **Εμμανουήλ Κουνιάλη**, οι αδελφές του **Ευαγγελία και Μαρία** και η νύφη του **Ελένη** εισέφεραν στη Φ.Α. το ποσό των εκατόν πενήντα (150,00) ευρώ.
- Στη μνήμη **Εμμανουήλ Βουιδάση** η σύζυγος του **Άννα** εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Στη μνήμη της **Αγγελικής Κλίνης** η οικογένειά της εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Στη μνήμη της **Λευκοθέας Μανουρά** εισέφεραν στη Φ.Α. -Η **Χρυσή Χρυσουλάκη** το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Κώστας Μανουράς** το ποσό των διακοσίων (200,00) ευρώ.
- Η **Αικατερίνη Μανουρά** το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Η **Αγγελική Μαλέσκου** το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Η **Μαργαρίτα Μαλέσκου** το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Ο **Μιχαήλ Κουρκουλάς** το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Οι **Γιάννης Μανουράς και Ειρήνη Κρηταιώτη** το ποσό των εκατό πενήντα (150,00) ευρώ.
- Στη μνήμη της **Άννας Ανδρεαδάκη** ο σύζυγος και τα παιδιά της εισέφεραν στη Φ.Α. το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Οι **υιοί Εμμ. Κοντογιάννη** εισέφεραν για συνδρομή/δωρεά στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Νικόλαος Φασουλής** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Βασίλειος Νταγιαντάς** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Η **Ερωφίλη Λακανάλη** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Γεώργιος Κλίνης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Η **Ουρανία Σταυρακάκη** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Η **Μαριάνθη Κοντόκαλου** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Η **Έλσα Μαρκάκη** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Κωνσταντίνος Σταυρακάκης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των είκοσι (20,00) ευρώ.
- Η **Ειρήνη Βρεντζου** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των είκοσι (20,00) ευρώ.
- Ο **Φώτης Φωτόπουλος** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Νικηφόρος Πλεύρης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των είκοσι (20,00) ευρώ.
- Ο **Στέφανος Δραμουντάνης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Μιχαήλ Κουτάντος** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Αριστοτέλης Σαλούστρος** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των είκοσι (20,00) ευρώ.
- Ο **Αντώνιος Νταγιαντάς** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Ιωάννης Φασουλής** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των είκοσι (20,00) ευρώ.
- Ο **Κίμων Λακανάλης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των είκοσι (20,00) ευρώ.
- Ο **Δημήτρης Μαυροκόστας** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Θανάσης Μαυροκόστας** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των εκατό (100,00) ευρώ.
- Ο **Νικόλαος Καλλέργης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Οι οικογένειες **Γιάννη και Δημήτρη Σταυρακάκη (Μετξάνηδες)** εισέφεραν για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Οι **Ελευθέριος και Αριστείδης Μανουράς** εισέφεραν για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Μιχαήλ Σκουλάς (Μάικο)** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Οι **Κώστας και Μάρκος Μέμμος** εισέφεραν για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **κ. Διονυσιώτης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Η **Ταβέρνα Γκαγκάκης** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **κ. Σταυρακάκης (Super Market Σταυρακάκης)** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Μανώλης Πασπαράκης (Ταβέρνα Αετός)** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Αντώνιος Νταγιαντάς (Ταβέρνα Αγοδαμός)** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Ο **Ζαχαρίας Σαλούστρος - Λαγός (Καφενείο «Η Κρήτη»)** εισέφερε για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Οι **Γιάννης και Νίκος Κοντογιάννης (Κοντάλ)** εισέφεραν για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.
- Οι **Γεώργιος Νταγιαντάς και Νεοκλής Σαλούστρος** εισέφεραν για συνδρομή στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) ευρώ.

«Επιθεώρηση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας & Στάσης του Κρητικού Λαού στον Ξεσηκωμό του 1821 Μέχρι το 1913»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ε. ΣΚΟΥΛΑΣ,
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΠΑΜΑΚ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 31/01/2023

1 Εισαγωγή

Για να κατανοήσουμε την επαναστατική δράση του κρητικού λαού σφαιρικά και αντικειμενικά, στην περίοδο του εθνικού ξεσηκωμού του ελληνισμού το 1821 ενάντια στον Οθωμανικό ζυγό καθώς και στην μετέπειτα πορεία του, είναι εκτιμώμενη απαραίτητο να σχεδιάσουμε την έρευνα σε δύο κύριες κατευθύνσεις επειδή αυτή η δράση είχε πρωτοτυπία και ιδιαιτερότητα: Αφενός, να διερευνήσουμε το τι συμβαίνει με τον κατακτητή στο εσωτερικό της Αυτοκρατορίας του στις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Ειδικότερα, να διαγνώσουμε **πρώτον**, τις σχέσεις της Πύλης με τις μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις. **Δεύτερον**, να κατανοήσουμε την ανταπόκριση της ίδιας της Αυτοκρατορίας στην εξέλιξη που φέρει η αδιάκοπη ροή της ιστορίας. **Τρίτον**, να δούμε πως συμπεριφέρεται απέναντι στους υπηκόους της και πώς μεταχειρίζεται τους υπηκόους της σε σύγκριση με τους πολίτες της; Κυρίως επειδή, ανάλογα με αυτή τη μεταχείριση μπορεί η Πύλη να συνυπάχει ομαλά ή όχι τόσο με τους ίδιους, όσο και με τις άλλες δυνάμεις, ή να γίνεται η επιπλέον αιτία εξέγερσης τόσο στα Βαλκάνια, όσο στην Ελλάδα και στην Κρήτη. Αφετέρου, να παρατηρήσουμε και να καταγράψουμε εξετάζοντας παραδειγματικά τα πλέον σημαντικά γεγονότα που λαμβάνουν μέρος στη Δυτική πλευρά της Ευρώπης: α) Ενώ ξεσπά η Α' Βιομηχανική Επανάσταση το 1750 με 1760 στην Αγγλία¹ πρώτα και μετά θα επεκταθεί σε μερικές μονάχα δεκαετίες στην Γαλλία και σε άλλες χώρες, βρίσκει την Οθωμανική Αυτοκρατορία όχι μόνο απροετοίμαστη αλλά και εντελώς αδιάφορη σε ότι συμβαίνει στην τεχνολογία, στον πολιτισμό και στη διοικητική λειτουργία των άλλων χωρών. Πράγμα που μια τέτοια αδιαφορία την καθιστά δεμένη και αγκυλωμένη στο παρελθόν. β) Ενώ ξεσπά η Γαλλική Επανάσταση το 1789, ως το μεγαλύτερο γεγονός του 18^{ου} αιώνα και που θα σηματοδέψει όλη την γηραιά ήπειρο και τον υπόλοιπο κόσμο στους επόμενους αιώνες, συμβαίνει εντούτοις ένα απροσδόκητο γεγονός στο τέλος του αιώνα με σκοπό να διακόψει το έργο της. Συγκεκριμένα, με αφιλοεπιδοτική δικτατορική κίνηση περιέρχεται η πολιτική εξουσία στα χέρια ενός νέου ηγεμόνα του Ναπολέοντα του Βοναπάρτη, ο οποίος με το να αντικαταστήσει για δεκαπέντε τόσα χρόνια, από το 1799 έως το 1814-5, τη διαρκή επανάσταση σε διαρκή πόλεμο, άλλαξε το τοπίο και τη συνολική εικόνα όχι μονάχα της Γαλλίας ως χώρας, αλλά και της Ευρώπης ως ηπείρου γενικότερα. Συνεπώς, έχουμε δύο εποχές να κρίνουμε τη ναπολεόντεια και την μετά-ναπολεόντεια εποχή. Η δεύτερη περίοδος, δεν είναι και τόσο επωφελής για τους υπόδουλους λαούς όπως της Ελλάδας, της Κρήτης και των Βαλκανίων. Κι αυτό, κυρίως γιατί οι μεγάλες δυνάμεις πλέον της Ευρώπης έβλεπαν με καχυποψία

την όποια επαναστατική ή απελευθερωτική κίνηση ως πολεμική αναμέτρηση και κίνδυνο για την ασφάλεια και την ευημερία των κοινωνιών τους.

γ) Εφόσον οι Μεγάλες αυτές Ευρωπαϊκές Δυνάμεις έβλεπαν αρνητικά την όποια απελευθερωτική κίνηση ενάντια στην Οθωμανική Αυτοκρατορία θεωρώντας τις ως δημόσιο κίνδυνο, το εξέφρασαν τελικά στο Συνέδριο της Βιέννης το 1815 και το δήλωσαν απερίφραστα θέτοντας αυτό τον όρο στην Ιερή Συμμαχία που ίδρυσαν το 1818.

δ) Ενώ η Α' βιομηχανική επανάσταση η οποία είχε ξεσπάσει στα μισά του 18^{ου} αιώνα, θεωρήθηκε να μην ως αγγλική υπόθεση αφού είχε προηγηθεί στην Αγγλία, αλλά και στη Γαλλία δεν άργησε αφού η Ναπολεόντεια εποχή ώθησε ακούσια την εκβιομηχάνιση της με ταχείς ρυθμούς.² Η Οθωμανική Αυτοκρατορία ήταν επομένως, αρκετά σημαντική ως αχανής σε έκταση χώρα για να προωθούνται τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά τους προϊόντα, είτε ως εμπορικός αποδέκτης στις περιοχές που ήταν στην κυριαρχία της Αυτοκρατορίας, είτε ως εμπορικός δρόμος παράσιτος στις Ασιατικές χώρες.

Από μια πλευρά, οι ευρωπαϊκές χώρες εκτιμούσαν πως η Αυτοκρατορία αυτή με τα ανυπέροβλητα προβλήματα που αντιμετώπιζε στην ίδια περίοδο, θα κατέρρεε ούτως ή άλλως, αφού βρισκόταν σε διαρκή παρακμή και έτσι εποφθαλμιούσαν σε διάφορα οφέλη από αυτή την κατάρρευση. Από την άλλη, η πολιτική που ακολουθούσε η Πύλη τόσο στην οικονομία, όσο και στην παιδεία και την πολιτική ήταν ανεδαφική. Χωρίς να υπολογίζει και να ενσωματώνει νέα στοιχεία ως ανταποκρίσεις στις νέες εξελίξεις και απαιτήσεις του κάθε παρόντος, την καθιστούσε κολλημένη στο παρελθόν με αρκετά αυστηρή διοίκηση, που δεν βοηθούσε ούτε την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος της αφού κακοποιούσε τους υπηκόους της, ούτε την εικόνα της προς τα έξω.

Τέλος, ποια ήταν η στάση του κρητικού λαού απέναντι στα διαδραματιζόμενα γεγονότα στη διάρκεια του εθνικού ξεσηκωμού καθώς και στις μετέπειτα δεκαετίες μέχρι την ένωση του νησιού με την Ελλάδα το 1913, από πλευράς αγωνιστικότητας, προσήλωσης στη δημοκρατία και στον εθνικό σκοπό, αλλά και της προστασίας του δυτικού πολιτισμού.

2 Ανασκόπηση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, Αρχές του 19^{ου} Αιώνα

Για να διακρίνει κανείς καθαρά ποια στην ουσία ήταν η οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση τόσο στο εσωτερικό της Αυτοκρατορίας με τα διάφορα προβλήματα που αντιμετώπιζε στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, όταν αποφάσισε πλέον ο ελληνικός λαός να επαναστατήσει, όσο και στο διεθνή χώρο με τις όχι και τόσο καλές σχέσεις που είχε διατηρήσει με τις μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις, πρέπει να εξετάσει τις φάσεις της ακμής και παρακμής της. Συγκεκριμένα, η οικονομική ανάπτυξη της Αυτοκρατορίας είχε περιόδους στασιμότητας αλλά και ορισμένες προσπάθειες να ενταχθεί στο καπιταλιστικό σύστημα. Η ένταξη της οικονομίας της, ως περιφερειακής μονάδας παραγωγής πρώτων υλών και αγοράς έτοιμων προϊόντων στη σφαίρα του ευρωπαϊκού πρώιμου καπιταλισμού είχε ολοκληρωθεί σύμφωνα με τους ιστορικούς³ σε δύο φάσεις: «Η πρώτη φάση, άρχισε γύρω στα 1570-80, ένα και πλέον αιώνα μετά την πτώση του Βυζαντίου, σταμάτησε όμως γρήγορα, διότι η ευρωπαϊκή εξάπλωση στην Αμερική και τη νοτιοανατολική Ασία εξελίχθηκε πολύ ταχύτερα απ' όσο στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, την οποία έλεγχε ένα ισχυρό και πλήρως οργανωμένο οθωμανικό κράτος».⁴ Υπολογίζονται συνεπώς περίπου τρεις αιώνες ακμής.

Η δεύτερη φάση, σύμφωνα με τις διασταυρωμένες απόψεις των ιστορικών, ξεκινά από το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα, που θεωρήσαν ότι οδήγησε σε πλήρη ένταξη την Οθωμανική Αυτοκρατορία στην ευρωπαϊκή περιφέρεια. Μια τέτοια όμως οπτική, είναι μονόπλευρη και λαμβάνει πολύ λίγο υπόψη τα πολιτικά και οικονομικά οφέλη τα οποία αποκόμισε η ίδια η αυτοκρατορία από τη διαδικασία αυτή'. «Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η διατήρηση του ελέγχου των δρόμων των καραβανιών της Μικράς Ασίας, της Συρίας και των Βαλκανίων, καθώς και η δυνατότητα μουσουλμάνων και μη μουσουλμάνων εμπόρων να δραστηριοποιούνται συνεχώς σε νέα πεδία. Η οικονομική κρίση στα τέλη του 18ου αιώνα, προέκυψε όταν μια εντατικότερη ευρωπαϊκή προσπάθεια εδραίωσης στην ανατολική Μεσόγειο συνέπεσε με μια εσωτερική κρίση της οθωμανικής οικονομίας».⁵

Στα εσωτερικά προβλήματα περιλαμβάνονται και οι οικονομικές επιπτώσεις από τις συνέπειες των ενεργειών των Άγγλων, των Ολλανδών και των Γάλλων εμπόρων. Δεν ήταν τόσο οι δυσκολίες που προέκυψαν σε πρώτη φάση στην μεταξουργία της Προύσας και σε άλλους βιοτεχνικούς κλάδους ως ξεκίνημα μόνιμης παρακμής τον 16^ο αιώνα διότι όσο δυσμενείς και αν εμφανίζονταν οι συνθήκες, κατάφεραν και πάλι να ανακάμψουν. Όπως και να έδειχνε πάντως, ότι το εμπόριο πορευόταν ομαλά τον 18^ο και αρχές

του 19^{ου} αιώνα κι ενώ τα συστήματα διανομής οι ξένοι έμποροι δεν μπορούσαν να τα λυγίσουν ή να τα καταστρέψουν αφού ήταν στα χέρια ντόπιων Οθωμανών που τα χρησιμοποιούσαν για όφελός τους, τα πράγματα άλλαξαν ριζικά.

Για παράδειγμα, νέες βιοτεχνίες όπως της υφαντουργίας (κυρίως χοντρών μάλλινων υφασμάτων στην Φιλιππούπολη) όπου είχαν διαδοθεί σε όλη την Μικρά Ασία σε αυτή την περίοδο, το εμπόριο τους μπορεί να έδειχνε σταθερότητα επειδή έβρισκαν αγοραστές στις ασιατικές χώρες όπως Ινδία και στο βάθος της Αυτοκρατορίας που ήταν απροσπέλαστο στο εισαγωγικό εμπόριο, αλλά όχι για πολύ. Με την 'αναγέννηση του ευρωπαϊκού μεσογειακού εμπορίου' το οποίο βρισκόταν πλέον στα χέρια των Άγγλων που είχαν προηγηθεί στην εκβιομηχάνιση και σε ατμοκίνητες μηχανές, άρα το κόστος ήταν αρκετά μειωμένο, καθώς και με την πτώση του Ναπολέοντα στη Γαλλία, η κατάσταση άλλαξε.⁶

Η αλλαγή αυτή συνέπεσε με τους εξωτερικούς πολέμους, τις προσπάθειες αυτονομίας του Αιγύπτου διοικητή Μοχάμετ Άλι, και άλλες εσωτερικές διαμάχες, όπως η αντίθεση των πασάδων στις νότιες περιοχές, οι οποίες εξασθένισαν την οθωμανική κεντρική διοίκηση σε σημείο που αδυνατούσε να ασκεί έλεγχο στο εμπόριο. Δηλαδή, αδυνατούσε να ασκήσει τον έλεγχο των εμπορικών δρόμων που ασκούσε σε όλο τον 18^ο αιώνα όταν αυτός ο έλεγχος βρισκόταν σε οθωμανικά χέρια όπου περνούσε το εμπόριο όλων των προϊόντων από την Μικρά Ασία στην αχανή ανατολική οθωμανική επικράτεια και στις Ασιατικές χώρες. Η κρίση συνεπώς, ήταν βαθειά σύμφωνα με τους ιστορικούς οι οποίοι παρατηρούν πως «η κρίση πολυάριθμων οθωμανικών βιοτεχνιών κάποιες φορές παρουσιάζεται με συγνηθιστά λόγια από τους Ευρωπαίους παρατηρητές του πρώιμου 19^{ου} αιώνα».⁷ Δηλαδή, είχε πάρει τέτοιες διαστάσεις η κρίση που ήταν ασύλληπτο με τον κοινό νοου για το τι θα απογινόταν με όλους εκείνους που εμπλεκόταν σε τέτοιες βιοτεχνίες γιατί οδηγούνταν σε πλήρη φτωχοποίηση.

Σε τέτοια οικονομική κρίση όταν προστίθενται και οι άλλες κρίσεις είτε στη διοίκηση, είτε στην πολιτική διακυβέρνηση σαφώς και δυσχέραιναν την ομαλή πορεία και λειτουργία της Αυτοκρατορίας σε σημείο που αδυνατούσε να ανακάμψει. Όταν υπάρχει διαρκώς αδυναμία ανάκαμψης, τότε η κρίση βαθιάνε επεκτείνεται και οδηγεί σε παρακμή. Για παράδειγμα, όπως οι προσπάθειες αυτονομίας του Μοχάμετ Άλι, οι διαστασιακές ενέργειες του Οσμάν Πασβάνογλου,⁸ ο οποίος ήταν πασάς του Βιδινίου, ενώ η σφαίρα επιρροής που είχε δημιουργήσει ο Αλή πασάς στο δυτικό τμήμα της Αυτοκρατορίας δεν ήταν καθόλου αμελητέα. Όλες αυτές οι κρίσεις, μπορούν να ενταχθούν στη γενικότερη ιστορία του οθωμανικού κράτους όπου διακρίνεται από δύο κύριες περι-

όδους: Από την πρώτη περίοδο που ήταν της επέκτασης του, που διαρκεί τρεις περιόδους αιώνες ξεκινώντας με την κατάληψη του Βυζαντίου το 1453 μέχρι το 1750. Και από την δεύτερη της παρακμής, η οποία καλύπτει όλους τους επόμενους αιώνες ύπαρξής του.

Όλες οι προσπάθειες των Οθωμανών εντούτοις, να αναμορφώσουν και να περισώσουν το οθωμανικό κράτος στους ύστερους αιώνες, ώστε να ανακάμψει μεταρρυθμίζοντάς το, έπεσαν στο κενό διότι είχαν ως πρότυπο τους την αυτοκρατορία του Σουλειμάν του Μεγαλοπρεπούς (1520-1566) ή τις αυτοκρατορίες της διαρκούς ανοδικής πορείας, ανάπτυξης και επέκτασης. Ήταν, με άλλα λόγια, προτάσεις και προγράμματα μεταρρυθμίσεων, κυρίως για να εξυγιάνουν τη διεφθαρμένη γραφειοκρατία, να επαναφέρουν το τιμαριωτικό σύστημα ως βάση της στρατιωτικής δύναμης να βελτιώσουν τους χωρικούς της υπαίθρου και να σταθεροποιήσουν την οικονομία,⁹ αλλά στη βάση τους ήταν αναχρονιστικές. Η όποια επιτυχία αυτών των μεταρρυθμίσεων δεν διαρκούσε πολύ, παρά μονάχα προσωρινά μέχρι να περάσει ο κίνδυνος, μετά οι συντηρητικές φραξίες άρπαζαν ξανά την εξουσία και σταματούσε η πορεία της αλλαγής.

Παρόμοια αντίληψη μπορεί να εκφράσει κανείς με όλους τους Σουλτάνους ηγέτες των Οθωμανών με ελάχιστες εξαιρέσεις μέχρι και τον νυν Πρόεδρο της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερτογάν, ο οποίος έχει στα μεταρρυθμιστικά του προγράμματα ως πρότυπο την Αυτοκρατορία του Σουλειμάν του Μεγαλοπρεπούς. Ακόμη και οι ακαδημαϊκοί τους όπως, ο Αχμέτ Νταβούτογλου, όχι μόνο σε δημόσια συζήτηση μαζί μου και με άλλους συναδέλφους μου στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας το 2010, αλλά και στο βιβλίο του «Το Στρατηγικό Βάθος, Η Διεθνής Θέση της Τουρκίας»,¹⁰ δείχνει παρόμοια σκέψη. Εκφράζει καθαρά έναν ανατολίτικο επεκτατισμό, μια υπεροψία και μια μεγάλη ιδέα για τον οθωμανικό πολιτισμό σαν να βρίσκονται στους πρώτους αιώνες ακμής της Αυτοκρατορίας. Ο αναχρονισμός τους σημαίνει ότι, οι ανάγκες του 16^{ου} και 17^{ου} αιώνα δεν ταυτίζονται ή δεν ανταποκρίνονται ορθώς με τις ανάγκες του 19^{ου}, του 20^{ου}, ή του 21^{ου} αιώνα. Η απόσταση του χρόνου έχει διαφοροποιήσει τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες ή πράγματα, τόσο ώστε να μην έχουν καμιά ομοιότητα.

Η αποτυχία συνεπώς των μεταρρυθμιστών, έγκειται κυρίως στην εσωτερική αντίθεση που συναντούσαν, αλλά και στη δική τους εσφαλμένη εκτίμηση των συνθηκών. Είχαν μεγάλη δυσκολία ή αδυναμία να κατανοήσουν ότι, «όχι μόνο η σύγχρονή τους Ευρώπη ήταν κατά πολύ ισχυρότερη από εκείνη που αντιμετώπιζαν οι πρώτοι σουλτάνοι, αλλά και ότι, η τότε πλεονεκτική θέση των Τούρκων συνεχώς μειωνόταν. Η αδιαφορία τους για τις προόδους της Δύσης οφειλόταν στην παραδοσιακή πεποίθηση των Οθωμανών ότι ο δικός τους ανατολίτικος πολιτισμός ήταν ανώτερος όλων των άλλων».¹¹ Η τάση αυτή τους οδήγησε σε μια υπεροψία ώστε να μην μπορούν να διαγνώσουν την κάθε νέα πραγματικότητα και να διακρίνουν τη φορά των εξελίξεων της.

Κατά συνέπεια, οι αναμορφωτές σουλτάνοι όλης της β' περιόδου της αυτοκρατορίας που ήταν εκείνη της παρακμής, ξεκινώντας από το πρώτο μισό του 18^{ου} αιώνα δεν θα μπορούσαν να είναι αποτελεσματικότεροι, δεδομένου ότι η βαθειά τους πεποίθηση βασιζόταν στο ότι οι θεσμοί του οθωμανικού κράτους με την κατάλληλη τροποποίησή τους ή την επαρκή αναζωογόνησή τους θα αποδεικνυόταν πολύ καλύτεροι και ισχυρότεροι από οτιδήποτε είχε να παρουσιάσει η Δύση. Κυρίως επειδή θεωρούσαν τους εαυτούς τους και τον πολιτισμό τους ανώτερο. Στο μόνο που έβλεπαν ανάγκη να μιμηθούν και να υιοθετήσουν, ήταν η πλευρά ορισμένων τεχνολογικών επιτευγμάτων της Δύσης

κυρίως στον στρατιωτικό τομέα, με παρόμοιο τρόπο που οι πρώτοι σουλτάνοι είχαν διδαχθεί τη χρήση των τηλεβόλων από τους αντιπάλους τους. Εκείνο που τους ενδιέφερε μονάχα επομένως, ήταν τα εξωτερικά γνωρίσματα της δυτικής προόδου. Ενώ, το υπόβαθρο των αλλαγών των κοινωνικών σχηματισμών αναφορικά με τους λόγους που τους προκάλεσαν όπως οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς, τους διέφευγε εντελώς.

Η διοίκηση του σουλτάνου Σελίμ Γ' (1789-1807), κατά τους ιστορικούς, αποτέλεσε ορόσημο διακριτό με το οθωμανικό παρελθόν. Δηλαδή, ήρθε σε ρηξικέλευθη ρήξη με αυτό το παρελθόν, θέτοντας μια νέα βάση στην οποία σχεδιάστηκαν αλλά και επιβλήθηκαν εκσυγχρονιστικά μέτρα για την ανάκαμψη της Αυτοκρατορίας θεωρώντας τον ίδιο, πρόδρομο των μεγάλων μεταρρυθμίσεων (tanzimat) του 19^{ου} αιώνα.¹² Όλες όμως αυτές οι μεταρρυθμίσεις, οι οποίες στην ουσία έμειναν μετέωρες, δεν μπόρεσαν ούτε να ανανεώσουν, ούτε να αναμορφώσουν, ή έστω να μεταβάλλουν θετικά και αναλογικά με τον χρόνο την αυτοκρατορία. Απλά, έμειναν προσωρινά και βραχυπρόθεσμα ως ελπιδοφόρες προσπάθειες αλλαγής στο ξεκίνημα, αλλά μακροπρόθεσμα κατέληγαν ξανά στην αφετηρία της εκκίνησης.

Η απόπειρα αναδιοργάνωσης του στρατεύματος που έκανε ο σουλτάνος Σελίμ Γ' με την ίδρυση ενός τακτικού στρατού ευρωπαϊκού τύπου, του νιζάμι τζεντίτ, δεν έτυχε πλήρους αποδοχής αφού συνάντησε τη σθεναρή αντίδραση των γενιτσάρων. Απέτυχε επίσης να ελέγξει τη δράση των ισχυρών τοπάρχων με το όνομα αγιάν (ayan), οι οποίοι αντλούσαν τη στρατιωτική και την οικονομική τους δύναμη περισσότερο από τους δεσμούς που είχαν με την τοπική κοινωνία και λιγότερο από τη βούληση της Πύλης. Για παράδειγμα, όταν ο σουλτάνος Σελίμ Γ' αποφάσισε το 1806 να ιδρύσει ένα νέο σύνταγμα του nizam-i-credit στην Αδριανούπολη στρατολογώντας άνδρες από δύο βαλκανικές επαρχίες, οι παραπάνω αγιάνηδες επαναστάτησαν. Με αρχηγό τον Ισμαήλ αγά κατέλαβαν την Αδριανούπολη απειλώντας ότι θα χωρήσουν μέχρι την πρωτεύουσα αν δεν εγκατέλειπε ο σουλτάνος τα σχέδιά του.

Ο Σελίμ Γ' υποχώρησε, αλλά θεωρήθηκε λάθος τακτική που για να κατευνάσει την αγριότητα των αγιάνηδων διόρισε μέγα βεζίρη ένα σύμμαχό τους γενίτσαρο. Στη συνέχεια, διέλυσε το σύνταγμα και έδωσε τους μεταρρυθμιστές από την κυβέρνηση αλλά δεν κατάφερε να κρατήσει ούτε τον θρόνο του αλλά ούτε και τη ζωή του. Ο Μαχμούτ Β' (1808-1839) ανέβηκε στο θρόνο αφού μεσολάβησε η βασιλεία του Μουσταφά Δ' μέχρι που τετρατίστηκε η σύντομη εξουσία των αγιάνηδων και ντριμπέδων. Με την άνοδο του στη σουλτανική εξουσία, έκανε συμφωνία με τους αγιάνηδες που εξασφάλιζε την ηγετική θέση των τελευταίων στις επαρχίες. Κατάφερε όμως μέσα στα χρόνια της βασιλείας του να ανατρέψει τον αρνητικό συσχετισμό δυνάμεων. Παρά το ότι η Αυτοκρατορία υπέστη βαριά πλήγματα, σε αυτή την περίοδο όπως: α, την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Σερβίας σε αυτόνομη ηγεμονία, β, της Ελλάδας σε ανεξάρτητο κράτος, δηλαδή δύο ήττες σε ρωσο-τουρκικούς πολέμους και γ, δύο ατυχείς αναμετρήσεις με τον αγύπτιο υποτελή της Μοχάμεντ Αλί, η κεντρική εξουσία στερεώθηκε και τέθηκαν οι βάσεις ενός συγκεντρωτικού διοικητικού μηχανισμού.

Ο Μαχμούτ Β', πρώτα επιβλήθηκε στους Αγιάνηδες και τους ανάγκασε να δεχτούν την πρωτοκαθεδρία της Πύλης και κατόπιν, διέλυσε βίαια το σώμα των γενιτσάρων στα 1826. Έτσι, παραμέρισε όχι μόνο μια σημαντική εστία αντίδρασης κατά των στρατιωτικών μεταρρυθμίσεων, αλλά εξαφάνισε το μοναδικό θεσμό που εξέφραζε το «λαϊκό αίσθημα» των μουσουλμάνων των ασιακών

κέντρων. Πράγματι, οι γενίτσαροι είχαν από καιρό διεισδύσει στις συντεχνίες και είχαν συμβάλει με το κύρος τους στην ισχυροποίηση των τελευταίων μέσω μονοπωλιακών παραχωρήσεων. Η διάλυση των γενιτσάρων άνοιγε λοιπόν το δρόμο για την επιβολή της κεντρικής διοίκησης στις συντεχνίες ως κοινωνικές συσσωματώσεις και ως θεσμοί με προνομακή θέση στην οργάνωση της παραγωγής και της αγοράς, προς όφελος της κεντρικής εξουσίας και του διεθνούς εμπορίου. Η άγγλο-οθωμανική συνθήκη του 1838, που επέβαλε τον φιλελευθερισμό στο εμπόριο της Αυτοκρατορίας με την Ευρώπη, ήταν ακόμη ένα βήμα στην ενσωμάτωση της οθωμανικής οικονομίας στη διεθνή αγορά.¹³ Τέλος να αναφέρουμε εδώ ότι, οι μεταρρυθμίσεις που ξεκίνησε κυρίως ο σουλτάνος Σελίμ Γ', και συνέχισαν αργότερα σε μορφή αυτοκρατορικών διαταγμάτων όπως το Χάτι Σερίφ του Γκιουλχανέ το 1839 και το Χάτι Χουμαγιούν το 1856 για να καταλήξουν με τον Οργανικό Νόμο του 1868 εν μέσω της Κρητικής Επανάστασης του 1866-1869, ή η Σύμβαση της Χαλέπας δέκα χρόνια αργότερα είχαν ένα κοινό σκοπό. Όλες αυτές οι μεταρρυθμίσεις, δεν γίνονταν μονάχα για να βελτιώσουν το επίπεδο ζωής των υπηκόων ή να αναμορφώσουν και να αναζωογονήσουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία, επειδή όλες κατέληγαν μακροπρόθεσμα ξανά και ξανά από εκεί που είχαν ξεκινήσει, δηλαδή στην αφετηρία. Κυρίως όμως, γινόταν ως μία απτή ένδειξη στις μεγάλες δυνάμεις της Ευρώπης ότι, η Πύλη ακολουθεί πολιτισμένη και όχι βάρβαρη πολιτική πορεία με τα δικαιώματα των πολιτών υπηκόων. Έτσι, θα μπορούσε να διατηρηθεί μια ισορροπία ανάμεσα στην Αυτοκρατορία και στις Δυτικές Ευρωπαϊκές Δυνάμεις χωρίς να διαρρηγνύονται οι σχέσεις τους.

Οι μεταρρυθμίσεις επομένως ανακινούνταν παντού, έτσι ώστε να πειστούν οι μεγάλες δυνάμεις ότι η Αυτοκρατορία δεν μεταχειρίζεται τους υπηκόους κατακτημένους λαούς απάνθρωπα. Το Χάτι Σερίφ του Γκιουλχανέ τελικά εκδόθηκε στην Κωνσταντινούπολη ως αυτοκρατορικό διάταγμα από τον διάδοχο του Μαχμούτ το 1839 τον σουλτάνο Μετζίτ Αμπντούλ. Το διάταγμα αυτό κοινοποιούσε την ανάληψη μεταρρυθμιστικού έργου με το όνομα Τανζιμάτ, με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των υπηκόων καθώς και των πολιτών στην Αυτοκρατορία γενικότερα. Ενώ ως κατευθυντήριες γραμμές του Τανζιμάτ, θεωρούνταν ο σεβασμός της τιμής, της ασφάλειας, της περιουσίας των υπηκόων και την ισότητά τους απέναντι στο νόμο ανεξάρτητα από το θρησκευτικό τους.

Ειδικότερα, γινόταν λόγος για φορολογικές μεταρρυθμίσεις όπως η κατάργηση της ενοικίας των φρόνων, γνωστής ως ιλτζάμι και ο καθορισμός του φορολογικού βάρους ανάλογα με την περιουσία και τα εισοδήματα του φορολογουμένου. Αναγγέλλονταν επίσης μεταρρυθμίσεις σχετικά με τον τρόπο άσκησης της στρατιωτικής υπηρεσίας και επιβεβαιωνόταν η κατάργηση των μονοπωλίων. Όλα αυτά τα διατάγματα τόσο το Χάτι Σερίφ το 1839, ή το Χάτι Χουμαγιούν δεκαεπτά χρόνια αργότερα το 1856, ή τον Οργανικό Νόμο το 1868 και τη Σύμβαση της Χαλέπας το 1878, ήταν μονάχα τυπικά και όχι ουσίας, αλλά και ανεφάρμοστα. Αυτός ήταν κι ο βασικός λόγος, που οι κατακτημένοι λαοί εξέγειρονταν σε επαναστατικές δράσεις, όπως ο Κρητικός λαός. Διότι όχι μόνο δεν εφαρμόζονταν τα διάφορα διατάγματα αλλά και η μεταχείριση διοίκησης – διοικητικών ιδίως στους υπηκόους ήταν χειροστης μορφή. Ούτε επίσης, οι σουλτανικοί νόμοι οι οποίοι παραχωρούσαν βασικά δικαιώματα των πολιτών – υπηκόων μπορούσαν να έχουν ορθή και επαρκή εφαρμογή. Ας δούμε στη συνέχεια σε μια διεισδυτική έρευνα, που στηρίζουμε αυτές τις απόψεις καθώς παρακολουθούμε τις θέσεις και δρά-

σεις του Κρητικού λαού ξεκινώντας από τον εθνικό ξεσηκωμό του 1821 που με πρότυπο το ελληνικό δημοκρατικό σύνταγμα της Επιδάουρου οραματιζόνταν την Κρητική Πολιτεία.

3 Εθνικός Ξεσηκωμός του 1821 & η Στάση του Κρητικού Λαού

Ενώ, όλα αυτά συμβαίνουν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία όπου η ηγεσία της ιδιαίτερα αδυνατεί να δει τη νέα πραγματικότητα με τις νέες σημειωθείσες εξελίξεις φάνηκε να την ξεπερνά η ιστορία. Είτε με τις μεταρρυθμίσεις που στην ουσία ήταν εικονικές ή ανεφάρμοστες, είτε με τη ροή της τεχνολογίας και των νέων συνθηκών που αυτή αγνοούσε, η ίδια παρέμεινε στην πάγια στατική παραδοσιακή της τακτική. Η αδυναμία αυτή της Πύλης να αναγνώσει καθαρά τις απαιτήσεις του τότε παρόντος και να αντιληφθεί τις εξελίξεις, την ωθεί να κάνει πολλές λανθασμένες κινήσεις ή συμφωνίες στις αρχές του 19ου αιώνα. Μια τέτοια αδυναμία εκδηλώνεται τόσο στις λανθασμένες στιγμές που συνάπτει ορισμένες συμφωνίες, αλλά και στις αφελείς επιλογές της σε άτομα και ηγεσίες που πόνταρε για το συμφέρον της, χωρίς ιδιαίτερη ερευνητική σκέψη με διορατικότητα.

Κυρίως επειδή, η Πύλη είχε επενδύσει στον Ναπολέοντα, συνάπτοντας ορισμένες συμφωνίες μαζί του. Δηλαδή με τον Σελίμ Γ' το 1806¹⁴, βρέθηκε προ εκπλήξεων απέναντι στις μεγάλες δυνάμεις της Ευρώπης τόσο της Ρωσίας και Αυστρίας, όσο και της Αγγλίας αμέσως μετά την πτώση του Γάλλου ηγεμόνα. Οι μεγάλες όμως δυνάμεις της Δύσης, βλέποντας ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά την πτώση του Ναπολέοντα Βοναπάρτη δεν βρίσκεται μόνο σε διαρκή παρακμή, αλλά και η γενική λειτουργία της εγγράφεται σε πρότυπα του παρελθόντος, δηλαδή σε παλαιές μεθόδους και τακτικές που δεν ενσωματώνουν τις βασικές μεταρρυθμίσεις ως προϋπόθεση ανταπόκρισης των απαιτήσεων του παρόντος, γι' αυτό την αντιμετώπιζουν ως έναν μακρινό συγγενή που θα κληρονομήσουν με τη διάλυσή του.¹⁵ Επομένως, η περίοδος που εγκαινιάζεται στην μετά τον Ναπολέοντα εποχή, δεν είναι θετική ούτε για την Πύλη, αλλά ούτε και για την Ελλάδα που βρίσκεται σε επαναστατική διέγερση. Για τη μεν πρώτη δηλ. την Οθωμανική Αυτοκρατορία, είναι αρνητική επειδή μεσολαβεί το Συνέδριο της Βιέννης το 1815, όπου τίθενται οι όροι πλέον εκείνοι που θα υποσχεθούν διεθνείς ισορροπίες,¹⁶ ώστε να μην παραβιάζονται οι κανόνες του διεθνούς δικαίου και να οδηγηθώμαστε σε διεθνείς συρράξεις. Εάν παραβιάζονται αυτοί οι κανόνες, είτε στις σχέσεις που έχει αναπτύξει η κάθε μια χώρα ή αυτοκρατορία με τους πολίτες – υπηκόους της, ανάλογα και με τα δικαιώματα που απορρέουν από το σύνταγμα της, τότε πρέπει να δώσει λόγο στις Δυνάμεις αυτές. Για τη δε δεύτερη, η πλήρης άρνηση εκφράζεται επειδή τρία χρόνια αργότερα, δηλ. το 1818, οι μεγάλες Δυνάμεις της Ευρώπης θα ιδρύσουν την *Ιερή Συμμαχία*,¹⁷ η οποία από τη φύση της θεμελιώνεται στην αντίθεση όχι μόνο σε κάθε εξέγερση που θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις διεθνείς ισορροπίες, αλλά και σε οποιαδήποτε δικαιολογημένη ένοπλη αναμέτρηση για εθνικοαπελευθερωτικό σκοπό.

Έτσι λοιπόν, έχει να αντιμετωπίσει ως υπόδουλη χώρα μια πολύ δύσκολη περίοδο. Μια πάρα πολύ λεπτή φάση, όπου οι Μεγάλες Δυνάμεις που ενδεχομένως θα τη βοηθούσαν για έναν τέτοιο εθνικοαπελευθερωτικό σκοπό να είναι τώρα και αρνητικές και καχύποπτες. Με άλλα λόγια, τη στιγμή που έχει πλέον ωριμάσει στη σκέψη των περισσότερων Ελλήνων, κυρίως με τον σπόρο που είχε ρίξει λίγο νωρίτερα ο Ρήγας Φεραίος, η ιδέα

της απελευθέρωσης και της εθνικής ανεξαρτησίας και να επικοινωνήσουν τον δίκαιο αγώνα τους κάνοντας γνωστή τη βίαιη μεταχείριση των υπόδουλων Ελλήνων από την κατοχική οθωμανική διοίκηση στις μεγάλες Δυνάμεις της πεφωτισμένης Δύσης, έρχεται η ίδρυση της Ιερής Συμμαχίας να ενισχύσει τη σφοδρή της αντίθεση. Για την Φιλική Εταιρεία συνεπώς, δεν ήταν διόλου ευνοϊκή η περίοδος για να ξεπεράσει τα εμπόδια που ορθώνονταν μπροστά της. Είτε αυτά εμφανίζονταν στον εσωτερικό της χώρο, είτε στον εξωτερικό, αναφορικά με το ποια ή ποιες από τις χώρες αυτές θα έμπαιναν εγγυήτριες δυνάμεις στον δίκαιο αγώνα των Ελλήνων να επαναστατήσουν. Το γεγονός ότι, οι πρωταγωνιστές αυτοί φιλικοί πέτυχαν την κήρυξη της Ελληνικής επανάστασης παρασύροντας αφενός τις ηγεσίες μεγάλων Δυνάμεων όχι μόνο να ενδιαφερθούν αλλά να φροντίσουν και να ενισχύσουν τη θετική της έκβαση συνεργαζόμενοι και υπογράφοντας Πρωτόκολλα και Συνθήκες ώστε να έχει αίσιο τέλος, ήταν σε αντίθεση με την τότε πολιτική τους. «Αποτέλεσε έτσι ισχυρό πλήγμα για το καθεστώς της Ιερής Συμμαχίας και σήμανε θρίαμβο της αρχής των εθνότητων».¹⁸ Αυτό σημαίνει ότι οι πρωτεργάτες Φιλικοί της Ελληνικής Επανάστασης παρά τις αντιξοές συνθήκες έδρασαν χωρίς κόπωση με ψυχή, νου, συναίσθημα και σχέδιο. Είναι γνωστές πάντως, οι δυσκολίες των συνθηκών που επιστημονικά παραπάνω για την Φιλική Εταιρεία, ως η κύρια οργάνωση που επωμίστηκε στις πλάτες της το όλο σχέδιο και τη συνολική ευθύνη για την επανάσταση του ελληνικού λαού το 1821. Να δημιουργήσει δηλαδή, το κορυφαίο έως μείζον γεγονός της Ελληνικής ιστορίας που ήταν αποτέλεσμα ενός επικού απελευθερωτικού αγώνα που διήρκε εννέα ολόκληρα χρόνια με πολλά συγκλονιστικά επεισόδια. Είναι γνωστοί επίσης οι τρεις πρωτεργάτες που επινοήθηκαν την Φιλική Εταιρεία Νικόλαος Σκουφάς, Αθανάσιος Τσακάλωφ και Εμμανουήλ Ξάνθος. Είναι επίσης γνωστές οι δύο βασικές της περιόδους που το τέλος του ενός εκ των τριών αρχηγών του Νικόλαου Σκουφά το 1818, καθορίστηκε ως ορόσημο. Δηλαδή, οι παραπομπές και οι αναφορές των ιστορικών ερευνητών έκτοτε, γίνονται ως προς την προ-Σκουφά και μετά-Σκουφά περίοδο. Ενώ, μέχρι το 1817 και 1818 η Φιλική Εταιρεία είχε αναπτχθεί μεταξύ των ελλήνων της Ρωσίας και της Μολδοβλαχίας. Η σημαντική της ανάπτυξη, σύμφωνα με τους ιστορικούς ερευνητές, έγινε μετά το 1818 κυρίως το 1820 και το 1821 που τα μέλη της άρχισαν να αριθμούνται πλέον σε δεκάδες χιλιάδες.¹⁹ Το άνοιγμα της Εταιρείας σε όλες τις τάξεις και στρώματα είχε μεν θετικό αποτέλεσμα αφού εκδηλώνεται το τόσο μεγάλο ενδιαφέρον και προθυμία για συμμετοχή όπου αυξάνονται κατά πολύ οι αριθμοί των μελών της, αλλά είχε και δύο δύσκολες και αρνητικές επιπτώσεις. Η πρώτη είναι, ότι με το άνοιγμα της εισόδου μπόρεσαν και ενσωματώθηκαν και οι εύπορες τάξεις όπως οι πρόκριτοι ή οι κοτζαμπάσηδες, οι οποίοι απολάμβαναν όχι μόνο καλή μεταχείριση από την Πύλη αλλά και μισθούς αφού θεωρούνταν περισσότερο μέλη του κατακτητή παρά του κατακτημένου. Επομένως, υπήρχε μεγάλος κίνδυνος αυτά τα στοιχεία να υπονομεύσουν την Εταιρεία και τον ίδιο τον αγώνα των Ελλήνων για την ανεξαρτησία τους

εκ των έσω. Η δεύτερη επίπτωση με αυτό το άνοιγμα, είναι ότι δυσχέραινε αν όχι χάθηκε ο έλεγχος της μύησης των νέων αγωνιστών στην Εταιρεία. Πράγμα που δεν γνώριζαν πλέον ούτε οι επαναστάτες, ούτε οι ιστορικοί ποιοι διαπαιδαγωγούσαν και επιτελούσαν την μύηση αυτή στον αγώνα και ποιοι οι μυημένοι ή και ποιους θα μυήσουν; **Γνωστοί** επίσης για την Φιλική Εταιρεία, είναι τόσο οι στόχοι της, όσο και τα ρεύματα που την αποτελούσαν. Για τους στόχους κάνουμε μνεία σε άλλο κείμενο, αλλά θα τους αναφέρουμε κι εδώ μονάχα επιγραμματικά. Οι στόχοι λοιπόν της Εταιρείας, διακρίνονται να είναι βασικά τέσσερις: **1)** Ο εθνικός, αναφορικά με την ανεξαρτησία και τη λύτρωση των εθνικών εδαφών με πλήρη ελληνική κυριαρχία. **2)** Ο πολιτικός, ο οποίος παραπέμπει στην εδραίωση ενός κράτους δικαίου με την λειτουργία της δημοκρατίας ως μορφή πολιτεύματος. **3)** Ο κοινωνικός, ο οποίος σχετίζεται στο πώς να διανεμηθούν οι εθνικές πλέον απελευθερωμένες από τον κατακτητή γαίες στους ακτήμονες αγρότες που τις έχουν ανάγκη και να αποφευχθεί η εδραίωση των φέουδων ή τζακιών ή μοναστηριακών αγροτικών τίτλων. **4)** Ο γλωσσικός, ο οποίος στόχευε στη λύση του γλωσσικού ζητήματος και στην καθιέρωση της δημοτικής των ελλήνων γλώσσας. Δηλαδή, να μπορεί να διαμορφωθεί μια κοινή δημόσια γλώσσα ενωτική, η οποία θα συνέθετε τη γλώσσα των λογίων και τη γλώσσα του απλού λαού ώστε να πάψει να αμμορραγεί αυτή η πληγή στο κορμί της φυλής μας.²⁰ Να πάψει πλέον να υπάρχει η διγλωσσία και η μεγάλη διαφορά στη διοίκηση του κράτους και στους απλούς πολίτες του. Επειδή χωρίς αυτή τη σύνθεση δεν θα μπορούσε να υπάρξει επικοινωνία και ο λαός χάνει έτσι το εργαλείο της συγκρότησης του κοινωνικού και πολιτικού του γίνεσθαι ώστε να συγκροτήσει την υπόστασή και τη συνέχεια του.

Γνωστά είναι επίσης και τα ρεύματα που αποτελούσαν την Φιλική Εταιρεία κυρίως στην μετά Σκουφά εποχή που διεύρυνε την Οργάνωση. Αυτό σημαίνει, ότι τα ρεύματα που αποτελούσαν την οργάνωση στις παραμονές του ξεσηκωμού του ελληνικού λαού ήταν βασικά τρία. **Πρώτον**, το δημοκρατικό που αποτελεί συνέχεια του κληρονομίου του Ρήγα, στηριζόμενο στις **λαϊκές μάχες** και στην κλεφτουριά, στους διανοούμενους απόδημους και στην προοδευτική μερίδα της αστικής τάξης, κυρίως στους έμπορους. Εκπρόσωποι αυτού του ρεύματος ήταν οι: Κολοκοτρώνης, Νικηταράς, Αναγνωστόπουλος, Αναγνωσταράς, Παπαφλέσσας Ανδρονότος και Δημήτρης Υψηλάντης. **Δεύτερον**, το συντηρητικό και συμβιβαστικό ρεύμα εκφραζόμενο από την συντηρητική μερίδα της αστικής τάξης, όπου στην πορεία είχε τη δυνατότητα να συνάπτει συμμαχίες με τους πρόκριτους και τους Άγγλους. Σε αυτό ανήκαν οι Μαυροκορδάτος, Ιγνάτιος, Καρατζάς και οι Κουντουριώτες. **Τρίτον**, το αντιδραστικό που αποτελείται από τα φεουδαρχικά στοιχεία καθώς και τον μεγάλο κληρο, όπου από μια πλευρά υπονόμειαν την επανάσταση εκ των έσω, ενώ από την άλλη, παραμερίζαν τα λαϊκά στρώματα ώστε η εξέγερση εάν σφεθεί με επιτυχία να μην έχει δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις μετά. Σε αυτό ανήκουν οι μεγάλο-κοτζαμπάσηδες, όπως: Λόντος, Χαράλαμης, Νοταράς, Π. Πατρών Γερμανός, Ζαΐμης κ.ά. που με την πολιτική

τους οδήγησαν στις εμφύλιες διαμάχες στη διάρκεια της Επανάστασης (1824-26).

Γνωστό επίσης είναι και το ξέσπασμα της Επανάστασης στην Κρήτη σχεδόν συγχρόνως με τον εθνικό ξεσηκωμό του γένους στην ηπειρωτική Ελλάδα με τη μόνη καθυστέρηση λίγων ημερών. Οι ιστορικοί ερευνητές έχουν φροντίσει να το αναφέρουν όπως: στο πολύτιμο και πολύτιμο έργο της Ιστορίας του Ελληνικού Έθνους, στο έργο των ιστορικών: Τάσου Βουρνά, Κων/νου Βακαλόπουλο και Νίκου Σβορώνο. **Γνωστά** είναι και τα γεγονότα και οι νίκες παρά την μονόπλευρη κάλυψη ή θεώρηση αυτών από τους ιστορικούς της επίσημης ελληνικής ιστορίας. Με λίγα λόγια, η φροντίδα των ιστορικών που κάλυψαν τα επαναστατικά γεγονότα σε όλα τα διαμερίσματα της χώρας όπως και της Κρήτης, σταμάτησαν στις 29-30 Αυγούστου του 1821 ως μια ημερομηνία κατάπνιξης της εξέγερσης στην Κρήτη, Αυτό έγινε παρά την θετική έκβαση που είχε η επανάσταση στην αρχή και παρά την ενθουσιώδη και νικηφόρα πορεία της 20 περίπου ημέρες μετά, με την ανακατάληψη των εδαφών από τους επαναστάτες.

Η μονόπλευρη, επιφανειακή και όχι ουσιαστική αντίληψη των ιστορικών, με ελάχιστες εξαιρέσεις, διακρίνεται στο να αναφέρουν μια περιοχή και όχι γενικά όλη την Κρήτη.²¹ Παραδέχονται όμως ότι «ο κυριότερος λόγος που έκανε δυνατή την επανάσταση στην Κρήτη ήταν ο άσβητος πόθος των κατοίκων της για ελευθερία».²² Αναφέρονται οι πολεμικές επιχειρήσεις που έλαβαν μέρος με τον Σερίφ Πασά και τους επαναστάτες κρητικούς στα Χανιά, ιδιαίτερα στα Σφακιά όπου τα γεγονότα μαρτυρούν την απόλυτη επικράτηση του εχθρού έναντι των επαναστατών που είχαν διασκορπιστεί. Έτσι, κι η αναφορά του τούρκου διοικητή στην Πύλη δήλωνε με σιγουριά 'πως η επανάσταση στην Κρήτη είχε καταπνιγεί'.²³ Το ίδιο ακριβώς αποδέχονται και οι ιστορικοί μας. Δηλαδή, εδώ σταματά η ιστορική περιγραφή και αφήγηση των ερευνητών για την επανάσταση στην Κρήτη στο τέλος του Αυγούστου του 1821. **Άγνωστα** επομένως, θα παραμείνουν τόσα επαναστατικά γεγονότα μετά από εκείνη τη συντριβή στα τέλη του Αυγούστου, ξεκινώντας είκοσι ημέρες μετά στα μέσα του Σεπτεμβρίου του 1821 με νικηφόρα έκβαση. Όπως άγνωστες παραμένουν αρκετές πολεμικές αναμετρήσεις και ιστορικές πτυχές όχι μονάχα στα Χανιά αλλά και στο Ρέθυμνο, στο Ηράκλειο και στη Σητεία. Στο Ρέθυμνο, συμπεριλαμβανοντας το Μυλοπόταμο και τον Άγιο Βασίλειο καθώς και στο Ηράκλειο κυρίως στη Μεσαρά και στο Μαλεβιζί. Παραμένει επίσης **άγνωστο** από την επίσημη ελληνική ιστορία το γεγονός ότι τόσο ένθερμοι πολεμιστές εθελοντές από την Κρήτη έτρεξαν να βοηθήσουν την Επανάσταση στην Πελοπόννησο στο πλευρό κυρίως του πρώτου ρεύματος της Φιλικής Εταιρείας, που ήταν το προοδευτικό ρεύμα του λαού και της κλεφτουριάς, ώστε να μυηθούν στους κανόνες της και να ενστερνιστούν τους στόχους της καθώς και να αφοσιωθούν στον μεγάλο εθνικό σκοπό της.

Η απορία όμως που είναι φυσιολογική, εγείρει το ερώτημα: **Γιατί δεν αναφέρονται όλοι αυτοί οι αγωνιστές επαναστάτες στην επίσημη ελληνική ιστορία; Αυτοί που έτρεξαν στην Πελοπόννησο χωρίς να τους το ζητήσει κανείς να βοηθήσουν στον μεγάλο εθνικό**

σκοπό στην Επανάσταση του 1821; Στους Βαλκανικούς Πολέμους, έναν περίπου αιώνα αργότερα, βλέπουμε ότι οι ιστορικοί δεν αποσιωπούν τους κρητικούς ήρωες μαχητές οι οποίοι, είτε σε τακτικό στρατό διακρίθηκαν, είτε ως εθελοντές αγωνιστές πολέμησαν, το έπραξαν με αυτοθυσία για τα δίκαια της πατρίδας μας. Γιατί δεν γίνεται λόγος από τους ιστορικούς για αυτούς τους εθελοντές επαναστάτες από την Κρήτη και στην ηρωική τους δράση στη διάρκεια της επανάστασης στην ηπειρωτική Ελλάδα και για τη συνέχεια που είχε στην Κρήτη μετά τον Αύγουστο του 1821;

Στην Ελληνική Επανάσταση του 1821, αυτοί οι αγωνιστές δεν αναφέρονται και είναι άδικο και παθηγόνο. Σε μια τέτοια επανάσταση, η οποία δεν ήταν μονάχα κορυφαίο γεγονός του ελληνισμού αφού μετά από τόσους αιώνες δουλείας αξιώνει να αποκτήσει την ανεξαρτησία του συνθέτοντας τη συγκρότηση του ελληνικού κράτους, αλλά και πολύ σπουδαίο πολιτικό γεγονός για την ιστορία της Ευρώπης, αφού προκάλεσε εκπληκτικό κίνημα Φιλελληνισμού απασχολώντας για αρκετά χρόνια την ευρωπαϊκή διπλωματία, δεν είναι άδικο να μη μνημονεύονται οι εθελοντές επαναστάτες από την Κρήτη αναδεικνύοντας τον φλογερό πατριωτισμό τους; Γιατί να αποσιωπούνται τέτοιοι αγώνες από το 1820 και 1821 μέχρι και το 1832; Όλοι αυτοί οι αγωνιστές, έβλεπαν με καμάρι από τη μια πλευρά την ίδρυση του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, ενώ ένιωθαν μεγάλη πίκρα από την άλλη, διότι δεν τελεσφόρησε η ιδέα να ενσωματωθεί η Κρήτη στον κορμό αυτού του κράτους αλλά έγινε δώρο πακέτο σε έναν άλλον κατακτητή.

Είχε αποφασιστεί από τον Σουλτάνο η παραχώρηση του νησιού στον Αιγύπτιο αντιβασιλέα Μοχάμετ Άλι ως αντάλλαγμα για τη στρατιωτική βοήθεια που του παρέσχε για την καταστολή της επανάστασης της Κρήτης από το 1821 - 1830. Οι ίδιοι εκείνοι αγωνιστές ήταν οι επαναστάτες που άκουσαν και γούτηκαν ένα προς ένα τα άρθρα του δημοκρατικού συντάγματος της Επιδάουρου που ήταν εμπνευσμένο από τις πανάρχαιες ιδέες του αρχαίου Ελληνισμού για την **δημοκρατία** καθώς και από τον Διαφωτισμό και επινοήθηκαν ένα δικό τους παρόμοιο σύνταγμα για την Κρητική Πολιτεία. Πολλοί από αυτούς μυήθηκαν στη Φιλική Εταιρεία και ορισμένοι έστρεψαν στον τόπο τους ώστε να διεξάγουν πιο οργανωμένα και συγκροτημένα τον ένοπλο αν και άνισο αγώνα τους. Για παράδειγμα, οι αναδεικνυόμενες ηγετικές μορφές που μόνο ενδεικτικά παραθέτουμε εδώ από τα' Ανώγεια Μυλοποτάμου, είναι οι: Βασίλης Σμπώκος, Μανόλης και Κώστας Δακανάλης, Βασίλης, Νίκος και Μιχάλης Σκουλάς, Σταύρος Νιώτης, Γεώργιος Μανουράς ή περπυρής Σταύρος Ξετρούπης και άλλοι πολλοί τόσο από τα' Ανώγεια Μυλοποτάμου, όσο και από άλλα μέρη που θα αναφέρουμε παρακάτω οι οποίοι είχαν μυηθεί στην Φιλική Εταιρεία. Όλοι εκείνοι, διεξήγαγαν πάρα πολλές μάχες τόσο στο Μυλοπόταμο και την περιοχή Ηρακλείου και Μεσσαράς, όσο και στο Ρέθυμνο, Λασιθί και Χανιά.

ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ ΕΝ ΚΡΗΤΗ
1669-1913 ΗΤΟΙ 267 ΕΤΗ,
7 ΜΗΝΕΣ, 7 ΗΜΕΡΑΙ
ΕΤΗ ΑΓΩΝΙΑΣ.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

1> Βλ. Σκουλάς Γ. *Κοινωνικές Τάξεις και Κράτος*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 3^η έκδοση 2012, σσ. 87- 123.
2> Βλ. στο ίδιο σσ. 87-132
3> Quataert D. *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία, Οι τελευταίοι αιώνες 1700-1922*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, σσ. 75.
4> Βλ. στο ίδιο, σ. 76.
5> Βλ. στο ίδιο, σ. 76.
6> Βλ. στο ίδιο, σ. 77.
7> Βλ. στο ίδιο, σ. 77.
8> Douglas Dakin, *Ο Αγώνας των Ελλήνων για την Ανεξαρτησία 1821-1833*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1999, σσ. 53-54.

9> *ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ, Ο Ελληνισμός υπό Ξένη Κυριαρχία (Περίοδος 1669-1821)*, Εκδοτική Αθηνών, Εταιρία Ιστορικών Εκδόσεων, Αθήνα 2015, σσ. 144-145.
10> Νταβούτογλου Αχμέτ, *Το Στρατηγικό Βάθος, Η Διεθνής Θέση της Τουρκίας*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2010.
11> Βλ. στο ίδιο, σ.144.
12> Βλ. στο ίδιο, σ. 144.
13> Βλ. στο ίδιο, σ. 146
14> Σημείωση: Ο Ναπολέων κατάφερε και συνήψε συμμαχία με την Τουρκία υποσχόμενος πως μετά από ένα νικηφόρο Γαλλο-ρωσικό πόλεμο η Τουρκία θα αποκτούσε την Κριμαία. Γι' αυτό και αποκαταστάθηκαν οι σχέσεις των

δύο χωρών και το 1806 έσπευσε ο σουλτάνος τότε Σαλίμ Γ' να υπογράψει συμφωνία με τον Ναπολέοντα.
15> Σημείωση: Εδώ ο όρος τέλος θεωρείται το τέλος της οθωμανικής Αυτοκρατορίας και παραπέμπει στον φυσική της κατάρρευση ή «θάνατο» που θυμίζει το Έργο του Καζαντζάκη «Ο Ζορμπάς».
16> Σημείωση: Οι όροι που τίθενται στο Συνέδριο της Βιέννης είναι εκείνοι που διαμορφώνουν το δεύτερο Διεθνές Σύστημα που κράτησε έναν αιώνα μέχρι το 1914 που ξεσπά ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος.
17> *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Ο Ελληνισμός υπό Ξένη Κυριαρχία* (περίοδος 1669-1821) Β' τόμος 26, Εκδοτική Αθη-

νών Α.Ε. Εταιρία Ιστορικών Εκδόσεων, Αθήνα, 2015, σ. 143.
18> *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Η Ελληνική Επανάσταση* τόμος 27, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε. Εταιρία Ιστορικών Εκδόσεων, Αθήνα, 2015, σ. 12.
19> Βλ. στο ίδιο, οπ. αν. παρ. *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. 27, σ. 17.
20> Σκουλάς Γ. «*Η Διαχρονικότητα του Ελληνικού Πολιτισμού Γνώση και Γλώσσα*» Επιστημονικό Λογοτεχνικό Περιοδικό Ορίζοντες τεύχος 13, 2006.
21> Βλ. στο ίδιο, σ. 169.
22> Βλ. στο ίδιο, σ. 169.
23> Βλ. στο ίδιο, σ. 172.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023

Κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας

ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ «άνοιξε» φέτος, μετά από 3 χρόνια εγκλεισμού και φυσικής απόστασης, λόγω πανδημίας, το φιλόξενο «σπίτι» του ο Σύλλογος Ανωγειανών της Αθήνας, για να υποδεχτεί και επίσημα, παρέα με τα μέλη και τους φίλους του, το νέο χρόνο. Γι' άλλη μια φορά, ο πατήρ Βασίλειος Βουϊδάσκη, ήταν παρών, για να ευλογήσει την πρωτοχρονιάτικη πίτα μας, αλλά και την έλευση του νέου χρόνου στο «σπίτι» των Ανωγειανών της Αθήνας, πάντα με λόγο αισιόδοξο και αληθινό!

Οι Ανδρέας Γεωργιλάκης (λαούτο), ο Σεραφεΐμ Μαρεντάκης (λύρα) και Γιάννης Λούλας (λαούτο) φρόντισαν στη συνέχεια, ν' απογειώσουν το κέφι όσων παρευρέθηκαν. Ενεργά συμμετείχαν και οι παρευρισκόμενοι καλλιτέχνες στο γλέντι που στήθηκε: Μιχάλης Κοζωνάκης (λαούτο - φωνή), Βασίλης Σκουλάς (λαούτο), Λυκούργος Πασπαράκης (μαντολίνο), Δημήτρης Παπαδάκης (λαούτο), Λευτέρης Καμάρης (λαούτο) έδωσαν τις δικές τους... μουσικές ευχές για το νέο χρόνο.

Ανεκτίμητη για την επιτυχή έκβαση της βραδιάς, η παρουσία των μελών της χορευτικής ομάδας του Συλλόγου, που μαζί με τους χοροδιδασκάλους της Κώστα Μέμμο και Γεωργία Κωσταρέλου, «παρέσυραν» τους καλεσμένους στο...χοροστάσι, που δεν άδειασε στιγμή!

Με αφορμή την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του, ο Σύλλογός μας άδραξε την ευκαιρία να παρουσιάσει, μετά από τρία χρόνια αποχής, λόγω της πανδημίας, το πέμπτο (5^ο) κατά σειρά, συλλεκτικό ημερολόγιό του για τα 50 χρόνια από την έκδοση της εφημερίδας του Συλλόγου «Η Φωνή των Ανωγείων».

Μέσα από το ημερολόγιο αυτό, ο Σύλλογος Ανωγειανών της Αθήνας έδωσε μια μικρή γεύση από την ιστορία της «Φωνής των Ανωγείων», αλλά και την παρακαταθήκη, που η εφημερίδα αυτή αφήνει για την ίδια την ιστορία των Ανωγείων και του εκδότη της, Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας «Το Ιδίαιον Άντρον». Την ευθύνη της επιμέλειας της ύλης του ημερολογίου ανέλαβε η εκδότρια και αρχισυντάκτρια της «Φωνής των Ανωγείων», και πρόεδρος του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας, κα Ζαχαρένια Ανδρεαδάκη, υπό τις συμβουλές του πρώην εκδότη, αρχισυντάκτη και πρόεδρου του Συλλόγου, κου Ιωάννη Μανουρά.

Θερμές ευχαριστίες οφείλουμε σε όλους εκείνους που συνέδραμαν ενεργά, με όποιο τρόπο, στο να μείνει δυνατή «Η Φωνή των Ανωγείων»: εκδότες, αρχισυντάκτες, συντακτικές επιτροπές, συνδρομητές, γραφίστες, εκδοτικούς οίκους, αρθρογράφους, φιλοξενούμενους, φορείς, δωρητές.

Μεγάλο ευχαριστώ στους Ανωγειανούς Επιχειρηματίες, που δέχτηκαν να αναλάβουν μέρος του κόστους της έκδοσης του ημερολογίου.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας ευχαριστεί θερμά

τον πατέρα Βασίλειο Βουϊδάσκη, με το ευλογημένο και τυχερό κάθε χρόνο «ποδαρικό» του στο «σπίτι» μας,

τον Ανδρέα Γεωργιλάκη (λαούτο), το Σεραφεΐμ Μαρεντάκη (λύρα) και Γιάννη Λούλα (λαούτο), για το μοναδικό γλέντι που μας χάρισαν,

τη Μαρία Χαιρέτη και το αρτοποιείο της, που προσέφεραν την πρωτοχρονιάτικη πίτα στο Σύλλογό μας, **τους εκπροσώπους των κρητικών πολιτιστικών σωματείων**, που τίμησαν με την παρουσία τους την κοπή της αιοβασιλόπιτάς μας,

τον Παναγιώτη Μαργαράνη, που επιμελήθηκε τις φωτογραφίες και τα βίντεο από τη βραδιά, και τέλος **όλους τους συγχωριανούς και φίλους του Συλλόγου μας**, που παρευρέθηκαν στην καθιερωμένη πλέον, κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας μας και έκαναν «ποδαρικό» για τη νέα χρονιά στο Σύλλογό μας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας και η συντακτική ομάδα της «Φωνής των Ανωγείων» εύχονται σε όλους καλή και δημιουργική χρονιά, γεμάτη υγεία και μόνο χαρές!

Και του χρόνου με καλό!

δράσεις ← αποδράσεις

ΑΘΗΝΑ, 04 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΟΙ ΑΝΩΓΕΙΑΝΟΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΣΜΙΞΑΝ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ, ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥΣ

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΩΓΕΙΑΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ υποδέχτηκε και φέτος, το Σάββατο, 04 Φεβρουαρίου 2023, συγχωριανούς και φίλους, στο καθιερωμένο ετήσιο αντάμωμα με αφορμή την ετήσια χοροεσπερίδα του, στο Κρητικό Κέντρο «Αόρη – Μερτζάνης», των αδελφών Σταυρακάκη.

Ανωγειανοί και φίλοι του Συλλόγου γέμισαν γι' ακόμη μία φορά το χώρο, που φιλοξενήθηκε η χοροεσπερίδα, με το κέφι και τη συμμετοχή να κρατούν αμείωτα μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες της επόμενης μέρας!

Στο πλαίσιο της φετινής του χοροεσπερίδας, ο Σύλλογος Ανωγειανών της Αθήνας γιόρτασε τη συμπλήρωση 50 ετών από την έκδοση της τριμηνιαίας εφημερίδας του «Η Φωνή των Ανωγείων», το πρώτο φύλλο της οποίας εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 1973.

Μετά την προβολή ολιγόλεπτου βίντεο για την ιστορία της «Φωνής των Ανωγείων» τα τελευταία 50 χρόνια, που επιμελήθηκε η πρόεδρος του Συλλόγου μας κα Ζαχαρένια Ανδρεαδάκη, σε επεξεργασία – μοντάζ Μιχάλη Κοζωνάκη και αφήγηση Παναγιώτη Σκουλά, τιμήθηκαν οι εκδότες, οι αρχισυντάκτες και οι μακροβιότεροι αρθρογράφοι της Εφημερίδας, με την πλειοψηφία αυτών παρούσα.

Ακολούθησε η παρουσίαση των χορευτικών τμήματων του Συλλόγου (παιδικό, προχωρημένων), υπό την επιμέλεια και καθοδήγηση των χοροδιδασκάλων του Συλλόγου, Κώστα Μέμμο και Γεωργίας Κωσταρέλου, για ν' ακολουθήσει ένα γνήσιο Ανωγειανό γλέντι, μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες της Κυριακής, με τους Γιώργη Φασουλά και Κώστα Καλλέργη, με το συγκρότημά τους,

να κρατούν αμείωτο το κέφι.

Η οικογένεια Μερτζάνη, με επικεφαλής τους Δημήτρη και Γιάννη Σταυρακάκη και άξιους συνεχιστές τους Μανώληδες, τον Ηρακλή και τη Μυρσίνη, καθώς και όλο το προσωπικό του Κρητικού Κέντρου «ΑΟΡΗ Μερτζάνης», επιμελήθηκαν άρτια της φιλοξενίας των παρευρισκομένων.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας ευχαριστεί θερμά,

τους Γιώργη Φασουλά και Κώστα Καλλέργη και το συγκρότημά τους, για το γνήσιο παραδοσιακό ανωγειανό γλέντι, που μας πρόσφεραν,

τους Γιάννη και Δημήτρη Σταυρακάκη (Μερτζάνηδες), το Μανώλη, τον Ηρακλή, το Μανώλη και τη Μυρσίνη Σταυρακάκη, και όλο το προσωπικό στο «ΑΟΡΗ Μερτζάνης» για την άψογη φιλοξενία και τη συνεργασία τους,

τους εκπροσώπους πολιτιστικών σωματείων και λαογραφικών, χορευτικών συλλόγων, που τίμησαν με την παρουσία τους τη χοροεσπερίδα μας και συγκεκριμένα τον πρόεδρο τον πρόεδρο του Συλλόγου Κρητών Δηλεσίου, μέλος του ΔΣ της Κρητικής Εστίας και χοροδιδασκαλο του Συλλόγου μας κα Κώστα Μέμμο, τον πρόεδρο της Ένωσης Κρητών Βριλησίων κ.κ. Στέλιο Κουρομηλέακη, το μέλος του δ.σ. της Παγκρητίου Ενώσεως και επικεφαλής του Λαογραφικού Ομίλου «Κρήτες» κα Γιώργη Πετράκη, τον πρόεδρο του Συλλόγου Κρητών Γαλατσίου κα Λεωνίδα Χαρισιάκη και τον Αντιπρόεδρο κα Κοτρωνάκη, τον πρόεδρο του Συλλόγου Κρητών Αμπελοκήπων κα Εμμανουήλ Μπρέσκα, την πρόεδρο του Συλλόγου Ρουσιτιανών κα Άννα Βερνάδου, τον

αντιπρόεδρο και τον ταμία του Συλλόγου Κρητών Νέας Μάκρης – Μαραθώνα, κ.κ. Ιωάννη Κατσανεβάκη και Βαρθή Κοζωνάκη, τα μέλη του δ.σ. της Παγκρητίου Ενώσεως κ.κ. Ιωάννη Τσούμο, Χρήστο Δαμιανάκη, Μαρία Καρασταμάτη και Δημήτρη Βεργάκη, το μέλος του ΔΣ του Συλλόγου Κρητών Γέρακα – Παλλήνης κ. Πανταγιά, τον πρόεδρο του Λαογραφικού Ομίλου Αορείτες κα Στέφανο Ντούλα.

τους χοροδιδασκάλους της χορευτικής μας ομάδας Κώστα Μέμμο και Γεωργία Κωσταρέλου, που επιμελήθηκαν την παρουσία της παιδικής και ενήλικης χορευτικής ομάδας του Συλλόγου μας, με ιδιαίτερες ευχές στην δασκάλα μας Κατερίνα Κωσταρέλου, που απέχει των μαθημάτων λόγω της πρόσφατης γέννησης των διδύμων κοριτσιών της,

τους δωρητές της λαχειοφόρου, που στηρίζουν σταθερά το Σύλλογό μας,

τους Παναγιώτη Μαργαρόνη και Στάθη Φετάνη, για τις φωτογραφίες και τα βίντεο,

τα μέλη της χορευτικής μας ομάδας για την αξιόλογη προσπάθειά τους, αλλά κυρίως για την ανεκτίμητη συνδρομή τους στην οργάνωση της βραδιάς και την παρουσία τους, που έδωσε νέα πνοή, δυναμική και διάθεση τόσο στη χοροεσπερίδα μας όσο και στο Σύλλογό μας γενικά,

τους συγχωριανούς και φίλους, που μας τίμησαν με την παρουσία τους και συμμετείχαν μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες στο γλέντι, που στήθηκε.

Να είμαστε όλοι καλά και πάντα με καλό να σμίγομε! Και του χρόνου!

δράσεις ▶ αποδράσεις

50 χρόνια Φωνή των Ανωγείων... με λίγα λόγια

«Η Φωνή των Ανωγείων» ξεκίνησε το ταξίδι της τον Δεκέμβριο του 1973. Εκδότης της ο Σύλλογος Ανωγειανών Αθήνας «Το Ιδαίον Αντρον». Εκδιδόταν αρχικά σε μηνιαία βάση έως τον Ιούλιο του 1979, στη συνέχεια διμηνιαίως έως και τον Οκτώβριο του 1997, ενώ από τον Δεκέμβριο του 1997 έως και σήμερα εκδίδεται σε τριμηνιαία βάση με 20 σελίδες. Έχουν εκδοθεί συνολικά 331 έντυπα φύλλα της Φωνής των Ανωγείων.

Ιδρυτής και εμπνευστής της Φωνής των Ανωγείων υπήρξε ο αιώνιος δικηγόρος και εξέχων ανωγειανός Κωνσταντίνος Σπαχής, ο οποίος διετέλεσε, και ο πρώτος εκδότης και αρχισυντάκτης της. Ακολούθησαν με χρονολογική σειρά:

ΕΚΔΟΤΕΣ

Εκδότης της εφημερίδας είναι ο Σύλλογος Ανωγειανών Αθήνας «Το Ιδαίον Αντρον» και ατομικά ο εκάστοτε κατά νόμο υπεύθυνος του Συλλόγου:

Κώστας Σπαχής (12.1973 – 01.1975) Εμπνευστής της εφημερίδας.

Γεώργιος Σμπώκος (02.1975 – 07.1975)

Αλέκος Διαμαντής (08.1975 – 01.1977)

Γεώργιος Πασπαράκης (02.1977 – 12.1978 και 02.1981 – 01.1982)

Αθανάσιος Σταυρακάκης (01.1979 – 01.1981)

Μενέλαος Σμπώκος (02.1982 – 02.1983)

Σταύρος Σαλούστρος (03.1983 – 02.1985)

Ιωάννης Ανδρεαδάκης (03.1985 – 02.1999)

Βασίλειος Τουπής (05.1999 – 05.2007)

Ιωάννης Μανουράς (06.2007 – 01.2013)

Ζαχαρίας Σαλούστρος – Λαγός (03.2013 – 03.2015)

Ζαχαρένια Ανδρεαδάκη (04.2015 – σήμερα)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Κώστας Σπαχής (12.1973 – 01.1975),

Γιώργος Βιτώρος (02.1975 – 01.1977),

Μανώλης Σκανδάλης (11.1998 – 02.1999, 06.2000 – 06.2001, 04.2003 – 03.2004, 06.2009 – 02.2011, 11.2011 – σήμερα)

Ειρήνη Μανουρά (12.1999 – 03.2001)

Χαράλαμπος Αεράκης (05.2005 – 05.2007)

Ιωάννης Μανουράς (12.2007 – 05.2009, 02.2012 – 12.2016)

Ζαχαρένια Ανδρεαδάκη (10.2015 – σήμερα)

Για συντομότερα χρονικά διαστήματα αρχισυντάκτες – υπεύθυνοι ύλης διετέλεσαν οι Ειρήνη Βουιδάση, Ιωάννης Κουνάλης και Αλεξάνδρα Σταυρακάκη, ενώ Συντακτική Επιτροπή διηύθυνε τη σύνταξη της εφημερίδας για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα εκδόσεώς της (02.1977 - 08.1998, 12.2001 - 03.2003, 04.2004 - 05.2005).

Η έδρα της «Φωνής των Ανωγείων» ακολούθησε παράλληλη πορεία με την έδρα του εκδότη της, Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας. Ξεκινώντας το 1973 από την οδό Ι. Θεολόγου στην περιοχή Ζωγράφου, κατέληξε το 2006 στο νέο «σπίτι» του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας, επί της οδού Βελεστίνου, στους Αμπελόκηπους, όπου εδρεύει ως σήμερα.

«Η Φωνή των Ανωγείων» πάντα επίκαιρη, έθιγε, έγκαιρα και ανοικτά, φλέγοντα ζητήματα των απανταχού Ανωγειανών, φιλοξενώντας άρθρα σχετικά με την κτηνοτροφία, τη ζωοκλοπή, το υδρευτικό πρόβλημα των Ανωγείων, την παράνομη οπλοκατοχή και οπλοχρησία. Μακρά η σειρά των αρθρογράφων, οι οποίοι, με μόνιμες και μη, στήλες, εμπλούτισαν την ύλη της «Φωνής των Ανωγείων». Πολλοί από αυτούς κράτησαν για σειρά ετών και διατηρούν έως σήμερα, μόνιμες στήλες στην εφημερίδα, μεταξύ των οποίων οι Μιχάλης Σταυρακάκης (Νιδιώτης), Γεώργιος Βιτώρος, Μαργλένα Σκουλά – Περιφερράκη, Εμμανουήλ Σκανδάλης, Ιωάννης Μανουράς, Αλεξάνδρα Σταυρακάκη, Εμμανουήλ Φασουλός, Γεώργιος Καλογεράκης, Μαρία Χρονιάρα, Δημήτρης Σαλούστρος. Αξιοσημείωτο είναι ότι στα φύλλα 27 και 28 της «Φωνής των Ανωγείων» φιλοξενήθηκαν άρθρα του γνωστού δημοσιογράφου Φρέντυ Γερμανού. Μεγάλος και ο κατάλογος των καλλιτεχνών, Ανωγειανών και μη, συνεντεύξεις των οποίων φιλοξενήθηκαν στη «Φωνή των Ανωγείων». Μάνος Χατζιδάκις, Θάνος Μικρούτσικος, Μήτσος Σταυρακάκης, Βασίλης Σκουλάς, Κώστας Καζάκος, Λουδοβίκος των Ανωγείων, Μιχάλης Αεράκης, Δημήτρης Σκουλάς, Δημήτρης Σαμώλης, Μανώλης Μητσιάς και πολλοί ακόμα, κόσμησαν τις σελίδες της «Φωνής».

Μέσω της «Φωνής των Ανωγείων» οι απανταχού Ανωγειανοί μοιράζονται πάντα τις χαρές και τις λύπες τους, ενώ φορείς των Ανωγείων εκφράζουν τις ευχαριστίες τους για τις προσφορές, που δέχονται. Γάμοι, βαφτίσεις, αρραβώνες, απώλειες αγαπημένων προσώπων, αποτυπώνονται στις σελίδες της «Φωνής» μας.

«Η Φωνή των Ανωγείων» ανέκαθεν υπήρξε επίσης μέσο ενημέρωσης των Ανωγειανών για τις πάσης φύσεως επαγγελματικές ενασχολήσεις των συγχωριανών τους, προς το σκοπό αλληλοστήριξης και αλληλοβοήθειας.

Προς τιμήν σημανουσών προσωπικοτήτων της Ανωγειανής Κοινότητας, που «έφυγαν» πρόωρα και αδόκητα από τη ζωή, εκδόθηκαν ειδικά φύλλα της «Φωνής των Ανωγείων», αφιερωμένα στη μνήμη τους ή φύλλα που περιείχαν εκτενή σχετικά ένθετα. Ο Νίκος Ξυλούρης, ο Καρδιοχειρουργός Κώστας Σμπώκος, ο Αντώνης Μέμμος (Κατιάς) και ο Γεώργιος Σμπώκος (Ατζαρογιώργης), είναι μερικοί μόνο από τους πρω-

ταγωνιστές των αφιερωμάτων αυτών.

«Η Φωνή των Ανωγείων», πέραν των άλλων, αποτελεί και μία σημαντική παρακαταθήκη της ιστορίας του εκδότη της, Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας «Το Ιδαίον Αντρον». Παρεμβάσεις, εκδρομές, χοροεσπερίδες, παρουσιάσεις βιβλίων, εκδηλώσεις προς τιμήν εξέχοντων Ανωγειανών, εκδηλώσεις με φιλανθρωπικό χαρακτήρα, συνδιοργάνωση εκδηλώσεων με φορείς των Ανωγείων, όλη η πορεία του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας εκτυλίσσεται μέσα από τις σελίδες της «Φωνής» που ο ίδιος, με κόπο και θυσιές των μελών του, εκδίδει αδιάλειπτα για μισό αιώνα.

Προσαρμοζόμενη πλήρως στα δεδομένα της σύγχρονης εποχής, «Η Φωνή των Ανωγείων» από το έτος 2008 διαθέτει τη δική της ιστοσελίδα, όπου βρίσκονται αναρτημένα σε pdf όλα τα φύλλα της, από το φύλλο 276 έως και σήμερα, ενώ η «Φωνή» διαθέτει και σελίδα στο facebook.

Σε πείσμα των καιρών, που θέλουν να επικρατεί πλέον, η διαδικτυακή ενημέρωση, «Η Φωνή των Ανωγείων» εξακολουθεί να εκδίδεται και έντυπη σε χίλια πεντάκσια (1.500) φύλλα το τρίμηνο, εκ των οποίων χίλια διακόσια (1.200) διανέμονται ταχυδρομικώς και τριακόσια (300) αποστέλλονται στ' Ανώγεια, με ετήσιο ο κόστος συνδρομής (20,00) ευρώ για τους συνδρομητές στην Ελλάδα και σαράντα (40,00) ευρώ για τους συνδρομητές του εξωτερικού.

Ευχόμαστε η Φωνή των Ανωγείων, με την έμπρακτη στήριξη όλων, να συνεχίσει να «ηχεί», δυνατή και γλαφυρή για πολλά χρόνια ακόμα, για να διηγείται μέσα από τις σελίδες της, την ιστορία των Ανωγείων και των απανταχού Ανωγειανών, στις παρούσες και μέλλουσες γενιές...

δράσεις ← αποδράσεις

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΛΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΜΕ ΤΟ

Θανάση Μαυρόκωστα

Σάββατο 18 και Κυριακή 19 Μαρτίου 2023

Μια μοναδική χορευτική εμπειρία, είχαν τη δυνατότητα να βιώσουν, Ανωγειανοί και φίλοι του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας, το Σαββατοκύριακο 18 και 19 Μαρτίου 2023, στο πλαίσιο του σεμιναρίου κρητικών παραδοσιακών χορών, που συνδιοργάνωσε ο Σύλλογος με τον κορυφαίο Ανωγειανό Χοροδιδάσκαλο, Θανάση Μαυρόκωστα.

Το Σάββατο, το σεμινάριο ξεκίνησε στις 18:00 και ολοκληρώθηκε τελικά στις 22:00, με τον διδάσκοντα και τους συμμετέχοντες να ευχαριστούν στο έπακρο το σεμινάριο. Ομοίως και την Κυριακή, το σεμινάριο ξεκίνησε στις 11:00 και κράτησε μέχρι τις 15:00!

Οι συμμετέχοντες ανήκαν σε όλα τα χορευτικά επίπεδα (αρχαρίων και προχωρημένων) και κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου διδάχθηκαν οι πιο διαδεδομένοι χοροί της Κρήτης: Σιγανός, Σούστα, Χανιώτικος Συρτός, Πεντοζάλι, Ανωγειανός Πηδηχτός, με τη διδακτική μεθοδολογία των Σχολών Μαυρόκωστα.

Μια εξαιρετική συνέργεια του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας με το Θανάση Μαυρόκωστα, που άφησε εξαιρετική γεύση σε όλους τους εμπλεκόμενους.

Ο Σύλλογος Ανωγειανών Αθήνας ευχαριστεί θερμά το Θανάση Μαυρόκωστα που αποδέχτηκε την πρόσκλησή μας και μας χάρισε, μαζί με την Κρυσταλία Νικηφόρου, ένα ξεχωριστό διήμερο σεμινάριο με την μοναδική χορευτική μεθοδολογία των Σχολών Μαυρόκωστα. Ελπίζουμε και σε επόμενες, εξίσου επιτυχημένες συνέργειες!

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ Μανώλης Καζεράκης

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΩΓΕΙΑΝΩΝ
ΑΠΕΚΤΗΣΕ

ΜΠΛΟΥΖΕΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ

ΔΩΡΕΑ ΤΗΣ

ΜΑΡΙΑΣ

ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗ

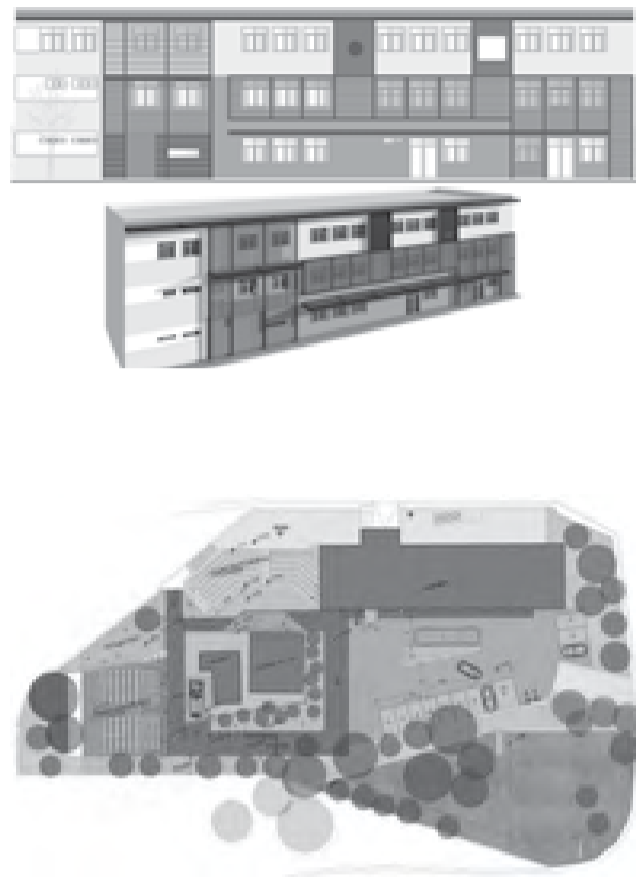
Χάρη στην ευγενική προσφορά της Μαρίας Σταυρακάκη, ο Σύλλογος Ανωγειανών Αθήνας «Το Ιδίον Αντρον» απέκτησε μπλούζες με κεντημένη πάνω την επωνυμία του! Οι μπλούζες είναι σε μαύρο χρώμα, με κοντό μανίκι και κεντημένη στο στήθος και στην πλάτη, την επωνυμία του Συλλόγου.

Οι μπλούζες θα χρησιμοποιούνται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της χορευτικής ομάδας του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας κυρίως σε δημόσιες εκδηλώσεις, προκειμένου να διακρίνονται από τους λοιπούς συμμετέχοντες, αλλά και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση κριθεί απαραίτητο. Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Χορευτική Ομάδα του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας, ευχαριστεί θερμά τη Μαρία Σταυρακάκη για την προσφορά της!

Ευχόμαστε καλές δουλειές πάντα!

δράσεις → αποδράσεις

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του παλαιού σχολείου στο Περαχώρι Ανωγείων για τη δημιουργία πολιτιστικού/εκθεσιακού κέντρου» ΜΕ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ 1.540.000,00 ΕΥΡΩ

ΑΝΩΓΕΙΑ, 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

Υπεγράφη η σύμβαση κατασκευής του έργου

«Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του παλαιού σχολείου στο Περαχώρι Ανωγείων για τη δημιουργία πολιτιστικού / εκθεσιακού κέντρου», που χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)» συνολικού Π/Υ 1.540.000,00 ευρώ, μεταξύ του Δημάρχου Ανωγείων Σωκράτη Κεφαλογιάννη και του εκπροσώπου της εταιρείας κ. Γιάννη Λεονταράκη

Δήλωση Δημάρχου Ανωγείων Σωκράτη Κεφαλογιάννη

«Το συγκεκριμένο έργο εντάσσεται στο συνολικότερο σχεδιασμό του Δήμου Ανωγείων για την ανάδειξη, προβολή και προώθηση του ιδιαίτερου φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου της περιοχής του Ψηλορείτη.

Η περιοχή των Ανωγείων, αλλά και συνολικά η Κρήτη, έχει ως ένα βασικό πυλώνα ανάπτυξης τον πρωτογενή τομέα, που σχετίζεται άμεσα με την αγροδιατροφή, τον πολιτισμό και τη φύση. Συνδυάζεται δε με το δεύτερο σημαντικό πυλώνα ανάπτυξης, που είναι ο τουρισμός με όλες τις μορφές του, που επίσης στηρίζεται στο φυσικό περιβάλλον και ενισχύεται από το πολιτιστικό απόθεμα και την παραγωγή.

Η δημιουργία του χώρου προβολής των ιδιαίτερων στοιχείων της περιοχής αποτελεί απαίτηση της τοπικής κοινωνίας εδώ και δεκαετίες.

Αποτελεί εμβληματική επένδυση για το Δήμο Ανωγείων, συμβάλλει στην εξωστρέφεια του Δήμου και παράλληλα δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού αποθέματος, την προσέλκυση επισκεπτών και την αύξηση της επισκεψιμότητας μιας ενυδρτερης γεωγραφικά περιοχής.

Στόχος είναι ο συγκεκριμένος χώρος για τη Φύση, τον Πολιτισμό και την Παραγωγή να συνδεθεί με το χώρο ενημέρωσης για το Γεωπάρκο και τις σχετικές διαδρομές εορμηνείας περιβάλλοντος και να στεγάσει το νεοσύστατο Πολιτιστικό Οργανισμό «Γεωργίου και Αμαλίας Σμπώκου», το υπό κατασκευή «Κέντρο Προβολής της κτηνοτροφίας και της βιοποικιλότητας στο Φυσικό Πάρκο

Ψηλορείτη», που υλοποιείται ήδη με χρηματοδότηση από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ανωγείων, το Ανωγειανό Σπίτι και άλλους φορείς Πολιτιστικής Διαχείρισης.

Η τεχνική μας υπηρεσία, την οποία ευχαριστώ για την εξέλιξη έως σήμερα, δε συνεργασία με την ανάδοχο εταιρεία έχουν το αμέσως επόμενο διάστημα να υλοποιήσουν ένα απαιτητικό έργο αλλά και στα πλαίσια ενός πιστικού χρονοδιαγράμματος»

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ:

Η σχεδιαζόμενη πράξη αποσκοπεί στην υλοποίηση παρεμβάσεων αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του χώρου του παλιού σχολείου, στη θέση Περαχώρι Ανωγείων, ώστε να μετατραπεί σε πολιτιστικό/ εκθεσιακό κέντρο, όπου θα προάγονται τα σημαντικά στοιχεία Φύσης και Πολιτισμού της περιοχής. Μιας περιοχής με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (γεωγραφικά, φυσικά και πολιτιστικά), ορισμένα εκ των οποίων διατηρούνται ζωντανά και αναλλοίωτα μέχρι σήμερα. Και ακριβώς αυτά τα χαρακτηριστικά μπορούν και δύναται να αποτελέσουν τη βάση για την προβολή της πολιτιστικής και περιβαλλοντικής ταυτότητας της περιοχής και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος της.

Βασικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης είναι η υλοποίηση κτιριακών εργασιών (αρχιτεκτονικών, Η/Μ), που θα βελτιώσουν την αισθητική του χώρου, συνεισφέ-

ροντας στην αξιοποίηση/ ανάδειξή του, ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας, τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τη μείωση των εκπομπών των αερίων που προκαλούν την κλιματική αλλαγή. Το κτίριο αποτελείται από τρεις ορόφους (ισόγειο, πρώτος και δεύτερος), με επιφάνεια ο καθένας περίπου 450 τμ. Εκτός των παρεμβάσεων που έχουν σχεδιαστεί για το εσωτερικό του κτιρίου (ισόγειο και 2^{ος} όροφος) και τις παρεμβάσεις που αφορούν στη βελτίωση και ενεργειακή αναβάθμιση της όψης του, αντικείμενο της παρούσης είναι η μελέτη και η αναβάθμιση και του περιβάλλοντος αύλειου χώρου.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΡΑΞΗΣ:

α) Κτιριακή αποκατάσταση και ενεργειακή αναβάθμιση (έργα υποδομής, μονώσεις – στεγανώσεις, επενδύσεις τοίχων, ψύξη – θέρμανση, ανεκυστήρα κ.α.) συνολικής έκτασης 900τμ περίπου.

β) εκπόνηση της απαιτούμενης οριστικής μελέτης αρχιτεκτονικής και ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης για την αποκατάσταση/ διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. γ) εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, όπως έχουν περιγραφεί στη σχετική προμελέτη και θα οριστικοποιηθούν με την υλοποίηση του παραπάνω σταδίου.

Για το σύνολο των παρεμβάσεων έχουν ολοκληρωθεί οι αναγκαίες αδειοδοτήσεις και έχει εκδοθεί η απαραίτητη οικοδομική άδεια.

δράσεις ← αποδράσεις

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

με την ανάδοχο εταιρεία, αξίας 601.384,33 ευρώ,
για την στερέωση των πρανών
ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ «ΙΔΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ»

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ εκτέλεση του έργου: «ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ΙΔΑΙΟΝ ΑΝΤΡΟΝ ΔΗΜΟΥ ΑΝΩΓΕΙΩΝ, ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΚΡΗΤΗΣ», συνολικού προϋπολογισμού 601.384,33 ευρώ, υπεγράφη μεταξύ της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων και της αναδόχου εταιρείας ΝΗΡΙΚΟΣ Τεχνική Α.Ε.

Το έργο χρηματοδοτείται από το Περιφερειακό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ Περιφέρειας Κρήτης, η ολική προθεσμία εκτέλεσης των εργασιών, καθορίζονται σε (10 μήνες) από την ημέρα υπογραφής της παρούσας Σύμβασης.

Η εταιρεία «ΝΗΡΙΚΟΣ ΑΕ» πρόσφατα εκτέλεσε το έργο αναστήλωσης του γεφυριού της Πλάκας στον Άραχθο. Ο Δήμος Ανωγείων, εξέδωσε συναφώς το ακόλουθο Δελτίο Τύπου:

«ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ΙΔΑΙΟΝ ΑΝΤΡΟΝ, ΔΗΜΟΥ ΑΝΩΓΕΙΩΝ, ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Το σπήλαιο Ιδαίο Άντρο, ο περιβάλλον χώρος του και τα υπερκείμενα πρανά του αποτελούν μνημείο μεγάλης αρχαιολογικής αξίας και περιοχή ιδιαίτερου κάλλους. Δεν επιτρέπονται οι εκβραχισμοί επισφαλών βραχωδών μαζών παρά μόνο η στερέωσή τους. Οι εργασίες αφορούν τη στερέωση επισφαλών βραχωδών μαζών στο υπερκείμενο του στομίου του μετώπου πρανές και στην οροφή του στομίου του σπηλαίου μέχρι βάθους 2m.

Για την πρόσβαση στις θέσεις εργασίας θα κατασκευαστεί ειδικό ικρίωμα εργασίας, ικανό να παραλάβει τα φορτία από το διατρητικό μηχάνημα που θα χρησιμοποιηθεί για τη διάνοιξη των διατρημάτων αγκύρωσης και εφαρμογής βλήτρων και το οποίο θα εξασφαλιστεί έναντι ανατροπής. Το ικρίωμα θα είναι μεταλλικό ή ξύλινο για να δύναται, χωρίς λήψη επιπρόσθετων μέτρων, να προσαρμόζεται στη γεωμετρία του πρανούς. Το πλάτος του ξύλινου ικριώματος θα είναι 70cm, τα κατακόρυφα στοιχεία του θα είναι από λατάκια 8X8 cm, τα τρυπόξυλα τα οποία θα φτάνουν μέχρι το βράχο και πάνω στα οποία θα εδράζονται τα μαδέρια θα είναι 8X8cm και θα στηρίζονται πάνω σε μπαγάδες. Τα τρυπόξυλα πακτώνονται μέσω βλήτρων με γάντζους στο πρανές. Το μεταλλικό ικρίωμα θα είναι πλάτους 80cm. Στην εξωτερική παρειά

των ικριωμάτων θα κατασκευαστούν χιαστί σύνδεσμοι για την ακαμψία του συστήματος και κουπαστές. Για την εξασφάλιση του ικριώματος έναντι ανατροπής θα κατασκευαστούν στις στάθμες +2,00 και +4,00 +6,00 +6,00 και 10m αντηρίδες

και χιαστί σύνδεσμοι. Τα ξύλινα ικριώματα σχεδιάζονται και διαστασιολογούνται κατά EC5 και τα μεταλλικά κατά EC3. Γενικά ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 305/96 που αφορούν την ασφάλεια των εργαζομένων. Τα ικριώματα μετά από την επιλογή των θέσεων στήριξης θα διαστασιολογηθούν από τον ανάδοχο του έργου και θα κατασκευαστούν μετά από την έγκριση της μελέτης αυτής από την υπηρεσία.

Θα γίνουν εκθαμνώσεις και καθαρισμός κάθε είδους αυτοφνούς βλάστησης σε όλα τα τμήματα του βραχώδους πρανούς που θα γίνει επέμβαση με τα χέρια ή με χρήση ελαφρών μηχανικών μέσων όπου απαιτείται. Στις περιοχές όπου οι βραχώμαζες παρουσιάζουν χαλαρή δομή θα ληφθούν μέτρα αντιστήριξης και προσωρινής εξασφάλισής τους με την εφαρμογή συρματόσκοινων και διχτύων. Οι εργασίες θα εκτελεστούν μετά ιδιαίτερας προσοχής. Οι ασυνέχειες θα σφραγιστούν εν εσοχή με κονίαμα υψηλής αντοχής έτσι ώστε να επιτευχθεί αύξηση των μηχανικών χαρακτηριστικών της βραχώμαζας και ταυτόχρονα στεγάνωση της επιφάνειας του πρανούς.

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών θα αφαιρεθούν τα άμεσα προσωρινά μέτρα εξασφάλισης καθώς και τα ικριώματα. Οι συντεταγμένες των θέσεων των αγκυριών παρουσιάζονται στο συνημμένο σχέδιο.»

δράσεις → αποδράσεις

Σημαντικό έργο αποκατάστασης στο «ΣΤΑΥΡΑΚΕΙΟ» ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΝΩΓΕΙΩΝ με χρηματοδότηση του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ και την στήριξη της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ. Υπογράφηκε από τον Περιφερειάρχη η σύμβαση ανάθεσης του έργου ύψους 1,65 εκ. ευρώ (ΦΩΤΟ & ΒΙΝΤΕΟ)

Έργο στατικής αποκατάστασης στο «Σταυράκειο» Γυμνάσιο Λύκειο Ανωγείων, υπέγραψε σήμερα ο Περιφερειάρχης Κρήτης Σταύρος Αρναουτάκης.

Το έργο είναι προϋπολογισμού 1.650.000 ευρώ και αφορά τις παρεμβάσεις στατικής αποκατάστασης και ηλεκτρομηχανολογικών πρόσθετων αναγκαίων εργασιών για την ολοκληρωμένη υλοποίηση των παρεμβάσεων στο σχολείο.

«Δημοπρατήθηκε με χρηματοδότηση του υπουργείου και σε συνεργασία με την Περιφέρεια και πιστεύουμε πως σε σύντομο χρονικό διάστημα θα είναι έτοιμο για να διατεθεί για τα παιδιά», επεσήμανε ο Περιφερειάρχης Κρήτης.

Αντικείμενο του έργου που υπογράφηκε είναι η στατική ενίσχυση του σχολικού συγκροτήματος τριών κτιρίων του Γυμνασίου Λυκείου Ανωγείων και οι απαιτού-

μενες οικοδομικές εργασίες αποκατάστασης φθορών μετά τον σεισμό της 27^{ης} Σεπτεμβρίου που έπληξε την περιοχή εξαιτίας του οποίου τα κτίρια του σχολικού συγκροτήματος κρίθηκαν ακατάλληλα για την στέγαση των μαθητών.

«Ένα πολύ σπουδαίο έργο, ξεκινάει με την βοήθεια και την αρωγή της περιφέρειας Κρήτης και με τη βοήθεια της Γενικής Γραμματέας του Υπουργείου Ανάπτυξης και ευχαριστούμε τον Δημήτρη Σκάλλο και τον Σταύρο Αρναουτάκη. Καταφέραμε σε σύντομο χρονικό διάστημα με τη συνεργασία των υπηρεσιών της Περιφέρειας, να έχουμε σήμερα την υπογραφή της Σύμβασης για την σεισμική ενίσχυση του Σταυράκειου Γυμνασίου Λυκείου Ανωγείων», δήλωσε ο δήμαρχος Ανωγείων Σωκράτης Κεφαλογιάννης, επισημαίνοντας πως με την χρηματοδότηση που υπάρχει από το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας Κρήτης για τις μελέτες επέκτασης του σχολικού συγκροτήματος, οι μαθητές των Ορεινών Ανωγείων θα έχουν συνθήκες εφάμιλλες των παιδιών των πόλεων για μάθηση και για διασκέδαση.

Οι εργασίες αποκατάστασης αφορούν την κατασκευή νέας θεμελίωσης, ενίσχυση εξώστη, κατασκευή μανδύων σε υποστυλώματα, κατασκευή μανδύων σε λιθόκτιστο τοίχο και κατασκευή μανδύων σε δοκούς καθώς και όλες τις απαιτούμενες οικοδομικές και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες.

Στην υπογραφή παραβρέθηκαν οι Αντιπεριφερειάρχες Τεχνικών Έργων Νίκος Σκουλάς και Περιβάλλοντος Νίκος Ευλούρης, ο Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών Μιχάλης Ψαρουδάκης, η προϊσταμένη του τμήματος δομών-περιβάλλοντος Περιφέρειας Κρήτης Σγουρωά Μαριέττα και εκπρόσωποι της εργολήπτριας εταιρείας.

ΠΗΓΗ

<https://www.crete.gov.gr/simantiko-ergo-apokatastasis-sto-stayrakeio-gymnasio-lykeio-anogeion-me-chrimatodotisi-toy-yπουργειου-anaptyxis-kai-tin-stirixi-tis-perifereias-kritis-yπογραφικη-απο-ton-perifereiarchi-i-symvasi-anath/>

Το παρόν αποτελεί αναδημοσίευση από τον παραπάνω σύνδεσμο. Τα πνευματικά δικαιώματα της δημοσίευσης ανήκουν στον αρχικό συντάκτη.

Επίσκεψη Σέρβου Πρέσβη στ' Ανώγεια

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ Σωκράτης Κεφαλογιάννης υποδέχθηκε στο γραφείο του τον Πρέσβη της Σερβίας στην Αθήνα, κο Ντούσαν Σπασόγιεβιτς, ο οποίος πραγματοποίησε επίσκεψη στα Ανώγεια.

Κατά τη συνάντησή τους συζήτησαν σχετικά με το γεγονός ότι η Κρήτη είναι προσκεκλημένη φέτος, ως επίτιμο μέλος, στην 44^η Διεθνή Έκθεση Τουρισμού στο Βελιγράδι στις 23-26 Φεβρουαρίου 2023. Ο πρέσβης κος Σπασόγιεβιτς μετέφερε επιστολή του Δημάρχου του Δήμου της πόλης Γιακοντίνα, με την οποία προσκαλεί τον Δήμαρχο Ανωγείων στην πόλη του, ώστε να συζητήσουν διαδικασίες αδελφοποίησης των δύο πόλεων.

Ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος κος Βρέντζος, συνόδευσαν τον Πρέσβη στον χιονισμένο Ψηλορείτη και συγκεκριμένα επισκέφθηκαν το οροπέδιο της Νίδας και το Ιδαίο Άντρο, καθώς και τη χιονισμένη Αρχαία Ζώμινθο, ενώ κατέληξαν στ' Ανώγεια, όπου απόλαυσαν τοπικά εδέσματα.

δράσεις ← αποδράσεις

ΑΝΩΓΕΙΑ, 22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Ανωγείων

Ο ΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, η οποία ξεκίνησε με πρωτοβουλία του Δήμου Ανωγείων, για τη σύσταση της ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ, με στόχο την εξεύρεση τρόπων για την κάλυψη των ενεργειακών του αναγκών μέσα από τη χρήση ΑΠΕ.

Το Επιμελητήριο Ρεθύμνης με την απόφασή του με αριθμό 324/7-2-2023 καταχώρησε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) το καταστατικό της Ενεργειακής Κοινότητας, της οποίας στόχοι είναι:

- ▶ Η παραγωγή, αποθήκευση, ιδιοκατανάλωση ή πώληση ηλεκτρικής, θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας.
- ▶ Η διαχείριση, συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση ή διάθεση πρώτης ύλης για την παραγωγή ηλεκτρικής, θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας.
- ▶ Η προμήθεια για τα μέλη της ενεργειακών προϊόντων, συσκευών και εγκαταστάσεων με στόχο τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης
- ▶ Η προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων (υβριδικών ή μη) και εν γένει οχημάτων που χρησιμοποιούν εναλλακτικά καύσιμα.
- ▶ Η διανομή ηλεκτρικής ενέργειας εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ανωγείων.

Επιπλέον, η «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΩΓΕΙΩΝ» έχει τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, να προβαίνει αυτοδύναμα ή να συμμετέχει σε δράσεις που αποβλέπουν:

- ▶ Στη διαχείριση ή συμμετοχή σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους ή κοινοτικούς πόρους.
- ▶ Στην ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για θέματα ενεργειακής αειφορίας.
- ▶ Σε δράσεις για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Η Ενεργειακή Κοινότητα Ανωγείων είναι αστικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης και μέλη της είναι:

- ▶ Ο Δήμος Ανωγείων,

- ▶ Το ΝΠΔΔ «Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ανωγείων»,
- ▶ Το ΝΠΔΔ «Σχολική Επιτροπή Γυμνασίου Λυκείου Ανωγείων»,
- ▶ Το Αναπτυξιακό Κέντρο Ορεινού Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου, αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α. με διακριτικό τίτλο «ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ Α.Α.Ε. ΟΤΑ»,
- ▶ Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας Ανωγείων με διακριτικό τίτλο «N-Ιδαία Συνεργασία»,
- ▶ Ο Γαλακτοκομικός Κτηνοτροφικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Ανωγείων και
- ▶ Ο Αγροτικός Ελαιουργικός Συνεταιρισμός Ανωγείων.

Με τη σύσταση της Ενεργειακής Κοινότητας ο Δήμος Ανωγείων επιτυγχάνει μια πολύ σημαντική προσπάθεια συμμετοχής των τοπικών αρχών και επιχειρήσεων στην ενεργειακή μετάβαση του δήμου με τη χρήση πηγών καθαρής ενέργειας (βιομάζα, φωτοβολταϊκά συστήματα κ.λπ), προωθώντας ταυτόχρονα την αειφορία και την αλληλέγγυα οικονομία.

ΔΗΛΩΣΗ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΣΩΚΡΑΤΗ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

«Πολύ Σημαντική η ίδρυση της ενεργειακής Κοινότητας Ανωγείων. Αποκτά ο Δήμος μας ένα εργαλείο για την ενεργειακή αναβάθμιση του Δήμου μας μέσα από την χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, όπου πέρα από το περιβαλλοντικό αποτύπωμα που θα αφήσει έχει κοινωνικό πρόσημο.

Στόχος μας να μειώσουμε το λειτουργικό κόστος του Δήμου και των ενεργοβόρων μονάδων που διαθέτει, όπως γεωτρήσεις, βιολογικός καθαρισμός κ.α.

Τελικό αποτέλεσμα της μείωσης του κόστους λειτουργίας των δημοτικών υποδομών είναι η ελάφρυνση των τελών και φόρων των δημοτών μας.

Στοχεύουμε όμως παράλληλα, στο να μηδενίσουμε την ενεργειακή φτώχεια στην περιοχή μας. Οργανώνουμε έτσι τα επόμενα βήματα ώστε με την υλοποίηση των πρώτων έργων, να προσφέρουμε δωρεάν ρεύμα στους ανθρώπους που αδυνατούν λόγω οικονομικής ένδειας να ανταποκριθούν στο ενεργειακό κόστος για την καθημερινότητά τους.»

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΑΝΩΓΕΙΑ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

Υπογραφή σύμβασης για την ανάθεση νομικής διαδικασίας για την αναγνώριση της κυριότητας του Δήμου Ανωγείων στο βοσκότοπο της κτηματικής του περιφέρειας

Ο ΔΗΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ, με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με αριθμό 41/2022, αποφάσισε να προχωρήσει η νομική διαδικασία για την αναγνώριση της κυριότητας του Δήμου Ανωγείων, στο βοσκότοπο της κτηματικής του περιφέρειας και πέραν αυτής, συνολικής έκτασης 86.786,608 στρεμμάτων, όπως αποτυπώνεται στο τοπογραφικό διάγραμμα, καθώς και άρση της αμφισβήτησης προς κάθε τρίτο και η παραγωγή τίτλου κυριότητας που θα κατοχυρώνει το Δήμο Ανωγείων, έναντι κάθε τρίτου στο μέλλον.

Για το χειρισμό του παραπάνω ζητήματος το οποίο είναι ιδιαίτερης σημασίας και σπουδαιότητας για τα συμφέροντα του Δήμου, υπεγράφη σύμβαση με την Ένωση Οικονομικών Φορέων με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ «ΣΚΟΥΛΑΣ ΝΙΚΟΣ» & «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Φ. ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ – Φ.ΔΩΡΗΣ και ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ», οι συμμετέχοντες της οποίας διαθέτουν εξειδικευμένη ιστορική και νομική γνώση και εμπειρία.

Η σύμβαση υπεγράφη μεταξύ του Δημάρχου Ανωγείων Σωκράτη Κεφαλογιάννη και του Δικηγόρου Νικολάου Σκουλά, εκπροσώπου της Ένωσης Οικονομικών Φορέων.

Η Ένωση Οικονομικών Φορέων (ανάδοχος) μεταξύ άλλων αναλαμβάνει:

- ▶ Την κατάθεση αίτησης θεραπείας, ενώπιον του Υπουργού Οικονομικών, με περίληψη του θέματος, έξι μήνες προ της έγερσης αγωγής ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρεθύμνου κατά του Ελληνικού Δημοσίου.
- ▶ Την κατάθεση αγωγής ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρεθύμνου με ενάγοντα τον Δήμο Ανωγείων και εναγόμενο το Ελληνικό Δημόσιο και κάθε τρίτο που εγείρει αμφισβήτηση επί της εμφανιζόμενης ως δασικής εκτάσεως της ιδιοκτησίας του Δήμου Ανωγείων.
- ▶ Να υποβάλλει κάθε ενδεδειγμένη δήλωση, πράξη και παράσταση για την υλοποίηση της ως άνω εντολής.
- ▶ Να προβεί σε κάθε περαιτέρω διερεύνηση σε αρχεία και πηγές έτσι ώστε να εξασφαλιστεί το απαραίτητο υλικό για την νομική διεκδίκηση.

Σύμφωνο Συνεργασίας μεταξύ του Δήμου Ανωγείων και του Οργανισμού «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

ΑΘΗΝΑ, 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΜΕ ΛΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ, ήδη, υπάρχουσας συνεργασίας, για την υποστήριξη παιδιών και οικογενειών της ευρύτερης περιοχής, υπέγραψαν Σύμφωνο Συνεργασίας, ο Δήμαρχος Ανωγείων, κος Σωκράτης Κεφαλογιάννης και ο Πρόεδρος του Α.Σ. του Οργανισμού «Το Χαμόγελο του Παιδιού», κος Κώστας Γιαννόπουλος, τη Δευτέρα 07 Δεκεμβρίου 2022.

Στο πλαίσιο της εορκοδομητικής τους συζήτησης, αναφέρθηκαν στις δράσεις, που έχουν ήδη υλοποιήσει, από κοινού -όπως η Προληπτική Ιατρική-Οδοντιατρική, οι Ενημερώσεις Πρόληψης και Ευαισθητοποίησης Παιδιών, Εκπαιδευτικών, Γονέων και Κηδεμόνων, καθώς και στη στήριξη παιδιών με προβλήματα υγείας, αλλά και των παιδιών, και των οικογενειών τους, με προβλήματα διαβίωσης. Οι δύο πλευρές συναποφάσισαν, προκειμένου να αξιοποιηθούν στο μέγιστο και οι δράσεις και η τεχνογνωσία που έχει αναπτύξει «Το Χαμόγελο του Παιδιού», την ανάπτυξη αξιόπιστων μηχανισμών άμεσης επέμβασης σε περιπτώσεις παιδιών σε κίνδυνο, την ενίσχυση των διαδικασιών προαγωγής του βιοτικού επιπέδου και της υγείας των παιδιών, καθώς και την ανταλλαγή γνώσεων, πληροφοριών και εμπειριών, τόσο στο πεδίο της παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, όσο και στο πεδίο της παρέμβασης και προστασίας των παιδιών.

Ο Δήμαρχος Ανωγείων κος Σωκράτης Κεφαλογιάννης τόνισε, ότι «Οι πολύπλευρες δράσεις του Οργανισμού θα βοηθήσουν σημαντικά τον Δήμο Ανωγείων. Ο Οργανισμός "Το Χαμόγελο του Παιδιού" έχει τεράστια εμπειρία όλα αυτά τα 27 χρόνια, ώστε από κοινού να καταφέρουμε να πλαισιώσουμε και να στηρίξουμε τις ευάλωτες οικογένειες και τα παιδιά που έχουν ανάγκη». Επιπλέον ο Δήμαρχος είπε πως το σύμφωνο συνεργασίας είναι απλά η επισφράγιση της σχέσης αυτής και ευχαρίστησε θερμά τον πρόεδρο του Οργανισμού κ. Γιαννόπουλο, ενώ παράλληλα δεσμευτήκαν στο άμεσο μέλλον για μια δια ζώσης συνάντηση.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού «Το Χαμόγελο του Παιδιού», κος Κώστας Γιαννόπουλος, ευχαρίστησε θερμά τον Δήμαρχο για την υπάρχουσα συνεργασία αλλά και την εμπιστοσύνη του Δήμου προς τον Οργανισμό όλα αυτά τα χρόνια.

«Είναι σημαντικό σε μια δύσκολη εποχή να μείνουμε ενωμένοι με κοινό μας στόχο, την περαιτέρω ανάπτυξη της συλλογικής μας προσπάθειας για την ολιστική και εξατομικευμένη υποστήριξη κάθε παιδιού που βρίσκεται σε ανάγκη ή κίνδυνο στην ευρύτερη περιοχή, ενώ δεσμευόμαστε να καταβάλλουμε τα μέγιστα για την επίτευξη του κοινού μας στόχου».

Για την υλοποίηση των ανωτέρω, ο Οργανισμός «Το Χαμόγελο του Παιδιού» θέτει στη διάθεση του Δήμου Ανωγείων το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό του, καθώς και το σύνολο των υλικοτεχνικών υποδομών του.

Ειδικότερα, «Το Χαμόγελο του Παιδιού», μεταξύ άλλων, θέτει στη διάθεσή του Δήμου:

- Την Εθνική Τηλεφωνική Γραμμή για τα Παιδιά SOS 1056
- Την Ευρωπαϊκή Τηλεφωνική Γραμμή για τις Εξαφανίσεις 116000
- Την Ευρωπαϊκή Γραμμή Υποστήριξης Παιδιών 116111
- Την Εθνική Γραμμή για τους Αγνοούμενους ενήλικες 1017
- Τις Κινητές Ιατρικές Μονάδες Εντατικής Θεραπείας για νεογνά και

παιδιά (Ασθενοφόρα), υπό τον συντονισμό του ΕΚΑΒ

➤ Το Κέντρο Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας που λειτουργεί στο Ρέθυμνο

➤ Τις εξειδικευμένες υπηρεσίες του Οργανισμού στον τομέα της Εξαφάνισης ανηλίκων (116000 και AMBER ALERT HELLAS) και στον τομέα εξαφάνισης ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο (1017 και Missing Alert Hellas), καθώς και την Ομάδα Έρευνας και Λιάσεως «Θανάσης Μακρής»

➤ Τις Κινητές Μονάδες Προληπτικής Ιατρικής για Παιδιά και τα υπερσύγχρονα Κινητά Πολυϊατρεία «ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ» και «ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ»

➤ Τον «Οδυσσέα», το 1^ο Κινητό Εργαστήριο Ενημέρωσης, Εκπαίδευσης & Τεχνολογίας, με δυνατότητα αξιοποίησής του και ως όχημα Κινητό Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων

➤ Τα εξειδικευμένα οχήματα άμεσης επέμβασης και τα διασωστικά οχήματα του Οργανισμού

➤ Την υπηρεσία της επιτόπιας παρέμβασης, η οποία απευθύνεται σε παιδιά που διατρέχουν άμεσο κίνδυνο, με σκοπό την προστασία τους και την προάσπιση των δικαιωμάτων τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες Εισαγγελικές και Αστυνομικές Αρχές.

➤ Την παροχή κοινωνικής και ψυχολογικής υποστήριξης σε όλα τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας (συμπεριλαμβανομένων παιδιών, γυναικών αλλά και ανδρών) σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.

➤ Την παροχή κοινωνικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών σε παιδιά που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας και τις οικογένειές τους.

➤ Την πραγματοποίηση διαδραστικών παρεμβάσεων πρόληψης και ευαισθητοποίησης παιδιών, γονέων/κηδεμόνων και εκπαιδευτικών σε σχολεία Α' βάρθμιας και Β'βάρθμιας εκπαίδευσης στον Δήμο.

Τέλος, από την πλευρά του ο Δήμος Ανωγείων αναλαμβάνει:

➤ Την προβολή της Εθνικής Γραμμής για τα Παιδιά SOS 1056, της Ευρωπαϊκής Γραμμής για τις εξαφανίσεις 116000, της Ευρωπαϊκής Γραμμής Υποστήριξης παιδιών και εφήβων 116111 και της Εθνικής Γραμμής για τους αγνοούμενους ενήλικες 1017 στα μέσα ψηφιακής ενημέρωσης που διαχειρίζεται.

➤ Την ενημέρωση όλων των αρμόδιων διευθύνσεών του για τις δράσεις και τις υπηρεσίες που παρέχει ο Οργανισμός στους τομείς της Βίας, της Υγείας, της Εξαφάνισης και της Φτώχειας, όπως περιγράφονται παραπάνω, με σκοπό τη συνεργασία και αξιοποίησή τους προς όφελος των παιδιών και των οικογενειών τους που διαμένουν στο Δήμο.

➤ Την προβολή των μηνυμάτων Amber και Missing Alert Hellas στο οδικό δίκτυο και σε άλλα μέσα ψηφιακής ενημέρωσης που διαχειρίζεται.

➤ Την ενεργή συμμετοχή των υπηρεσιών του Δήμου στα προγράμματα Amber και Missing Alert Hellas.

→ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

«Το Χαμόγελο του Παιδιού»

2103306140

press@hamogelo.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Εις μνήμη ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΚΟΥΛΑ (ΖΟΥΛΗ)

† Αποβίωσε 12.02.2023

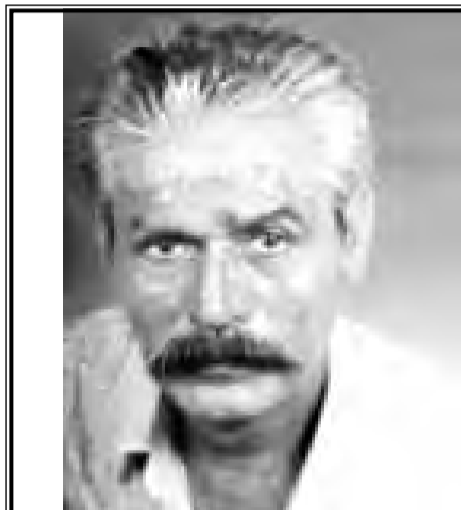
ΕΠΙΚΗΛΕΙΟΣ

Αγαπημένε μου πατέρα. Σήμερα πραγματοποιώ την υπόσχεση που σου είχα δώσει ότι όταν θα έφτανε η στιγμή της αναχώρησής σου από τον κόσμο τούτο, θα επέστρεφες στην γενέθλια γη, στα αγαπημένα σου Ανώγεια, εδώ που γεννήθηκες και ανδρώθηκες, εδώ που χαράχτηκαν ανεξίτηλες οι εμπειρίες και τα βιώματα, μιας ζωής που σε σημάδεψε και καθόρισε την μελλοντική σου πορεία. Ήσουν το τελευταίο παιδί της οικογένειάς σου, από τους Κανονήδες όπως έλεγες. Αδελφός του Παπα Γιάννη, του Λευτέρη, της Ζαφειρένιας, του Χαράλαμπτου, του Βασίλη και του Κώστα. Αυτού που χάθηκε στην Αλβανία στον πόλεμο, και για τον οποίο έλεγες ότι αν δεν είχε σκοτωθεί θα ήταν διαφορετική και η πορεία στην ζωή σου και στο σπίτι σας. Γράμματα δεν έμαθες πολλά, μόλις τελείωσες το Δημοτικό το 1933, 11 χρονών πήγες στα πρόβατα στα Όρη, στην Μήθεια, και εκεί έκανες τον βοσκό, μέχρι που ήρθε ο πόλεμος και τα δύσκολα χρόνια αυτά για τα οποία έλεγες να πάνε και να μην ξανάρθουν. Ορκίστηκες και εσύ Αντάρτης μαζί με τα αδέρφια σου στην ομάδα του Χριστομμάλη το 1941, Σκουλάς Γεώργιος του Εμμανουήλ, συνελήφθης από τους Γερμανούς, έκανες καταναγκαστικά έργα στο Τυμπάκι, έζησες τα μεγάλα γεγονότα που σημάδεψαν το χωριό και κυρίως την καταστροφή του και τα επακόλουθα της καταστροφής που για σένα συνεπαγόταν την αρχή της περιπλάνησής σου μακριά από τα αγαπημένα σου Ανώγεια. Πρώτος σου σταθμός οι Αρχάνες, εκεί που δημιούργησες την πρώτη σου οικογένεια όταν παντρεύτηκες την γυναίκα σου την Ειρήνη που σου χάρισε τρία παιδιά την Τερψιχόρη, τον Κώστα και τον Γρηγόρη. Δεν πρόλαβες όμως να εγκατασταθείς και να δημιουργήσεις νέα δεδομένα στην ζωή σου και άρχισε εκ νέου η περιπλάνηση λόγω πολέμου. Στρατιώτης από το 1946 ως το 1949. Δίσεκτα χρόνια τα έλεγες αυτά. Δεν σου άρεσε να θυμάσαι την περίοδο αυτή της αδελφοκτονίας και του εμφυλίου. Όταν τελείωσε και αυτή η περίοδος, επόμενο βήμα ήταν η εγκατάστασή σου στην Αθήνα. Συνήθιζες να λες, «εγώ ήρθα με την βέργα μου στην Αθήνα». Τα κατάφερες όμως, παρά τις αντιξοότητες και τις δυσκολίες. Βρήκες δουλειά, δημιούργησες μία δεύτερη οικογένεια με την αγαπημένη σου Ζωή, που σε στήριξε όλα αυτά τα χρόνια και στάθηκε δίπλα σου αξια σύζυγος και σου χάρισε δύο παιδιά,

την Μαρία και τον Μάνο. Η Ζωή σου όπως την έλεγες και που το όνομά της το είχες στα χείλη σου στις τελευταίες σου στιγμές. Η δεύτερη και πιο σημαντική αγάπη σου ήταν πάντα το χωριό. Παρόλο που ζούσες όμως μακριά, ποτέ σου δεν ξέχασες τα αγαπημένα σου Ανώγεια. Πολλά καλοκαίρια ερχόσουν, και όταν δεν μπορούσες να έρθεις πάντα φρόντιζες να κρατάς επικοινωνία με συγγενείς και γνωστούς για να μαθαίνεις τα νέα του χωριού. Το σπίτι σου ήταν πάντα ανοιχτό για τους συγγενείς σου, τα αγαπημένα σου ανήψια, και τους φίλους που έρχονταν από το χωριό για διάφορες υποθέσεις τους και ζητούσαν ένα φιλόξενο περιβάλλον ώστε να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που τους έφεραν στην Αθήνα. Υπήρξες πάντα φιλόξενος και δοτικός. Πρόσφερες απλόχερα, όποτε σου είχε ζητηθεί και πολλές φορές πάνω από τις δυνάμεις σου. Στα τελευταία χρόνια της ζωής σου όταν οι σωματικές σου δυνάμεις σε είχαν εγκαταλείψει, η σκέψη σου ήταν πάντα στο χωριό. Στα γνόρμα σου μέρη στα Όρη, αλλά και σε μέρη που είχες κάνει βοσκό με τον πατέρα σου και τα αδέρφια σου. Χείμαρρος ήταν πάντα οι αναμνήσεις σου. Ονόματα συγγενών και φίλων που είχαν φύγει από την ζωή αλλά δεν τους είχες ξεχάσει. Θύμησες, και αθιβολές του παλιού καιρού. Σκόρπιες αναμνήσεις, και ιστορίες που ύφαναν τον καμβά της ζωής σου. Σ' αυτό τον καμβά ζωγράφιζες με τον λόγο σου, εικόνες και τοπία αλλοτινά, από το χωριό και τους ανθρώπους σου. Φεύγεις και μαζί σου φεύγει μία ολόκληρη γενιά ανθρώπων που με την παρουσία τους σημάδεψαν την ιστορία του τόπου μας. Έζησες έναν ολόκληρο αιώνα, και βίωσες γεγονότα και καταστάσεις που σημάδεψαν την Ελλάδα, την Κρήτη και το χωριό, τα αγαπημένα σου Ανώγεια. Καλό σου ταξίδι πατέρα μου και να ξέρεις ότι θα ζεις πάντα στην καρδιά μας. Εύχομαι να είναι ο Παράδεισος σου σαν τα γνόρμα μέρη του Ψηλορείτη που τόσο αγάπησες, ν' ακούς τα κουνούνια των προβάτων και να μυρίζεις τα αρώματα του βουνού, να ευχαριστιέται η ψυχή σου και να είναι αναπαυμένη. Είμαι σίγουρος ότι εκεί ψηλά που είσαι θα έχεις πλέον ανταμώσει με όλα σου τα αγαπημένα πρόσωπα αυτά που θυμόσουν πάντα. Ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ αξίζει στα ανήψια σου που δεν σε ξέχασαν στην Αθήνα και που πάντα σε συντρόφευαν με τα τηλεφωνήματα τους και τις επισκέψεις τους. Στον Πολύδωρο και την Φιανέσσα, στον Γιώργη τον Κουμπούρη και την Κρυσταλλία, στη Νίκη και τον Γιώργο τον Καλλέργη, στον Παπά Κωστή και στην Παπαδιά, αλλά και στον γιο τους Νίκο Σκουλά, στον Κώστα Σκουλά και στην γυναίκα του την Δόξα, στον Γιώργο και την Γεωργία Σκουλά Βιτωράκη. Ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ αξίζει και στα ανήψια σου από τα Χανιά, τα οποία ήρθαν για να σε τιμήσουν στην εξόδιο ακολουθία σου αλλά και που επίσης σε θυμόντουσαν πάντα στην Αθήνα. Στην μνήμη σου η κόρη σου Τέρψιχόρη Σκουλά Μητρακούδη δώρισε στην Παναγία στο Περαχώρι το ποσό των 100 ευρώ προκειμένου να δοθεί μέσω του Ιερέα της εκκλησίας σε μία οικογένεια που το είχε ανάγκη.

Εις μνήμη του εκλιπόντος ο γιός του Μάνος εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των εκατό (100,00) Ευρώ και η σύζυγός του Ζωή το ποσό των πενήντα (50,00) Ευρώ. Η Φ.Α. ευχαριστεί θερμά και εύχεται καλό παράδεισο στον εκλιπόντα και ζωή στους οικείους του.

Εις μνήμη ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΥΝΑΛΗ

Ο εκλιπών ήταν γιος του Κουνάλη Μιχαήλ (Κουναλομμάλη) που στα μεταπολεμικά χρόνια διατηρούσε φούρνο με τη σύζυγο του Ζαφειρένια Κουνάλη το γένος Κανάκη. Ο εκλιπών παντρεύτηκε την Ευσεβία Σηφράκη από τη Λιβάδα, εργάστηκε σε μεταλλουργική εταιρία στα Οινόφυτα Βοιωτίας και πορεύτηκαν μαζί μέχρι το θάνατό του.

ΚΑΛΟΣΤΡΑΘΙΑ.....

ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ ΧΟΡΕΥΟΥΝΕ
ΟΜΑΔΙ ΜΕ ΤΟ ΓΙΑΓΚΟ...

Εις μνήμη του εκλιπόντος οι αδελφές του Ευαγγελία και Μαρία και η νύφη του Ελένη, εισέφεραν στη Φ.Α. το ποσό των εκατόν πενήντα (150,00) Ευρώ. Η Φ.Α. ευχαριστεί θερμά και εύχεται καλό παράδεισο στον εκλιπόντα και ζωή στους οικείους του.

Εις μνήμη ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΑΜΩΛΗ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

† Για την συμπλήρωση ενός (1) έτους από το θάνατο του

Γιώργο απόψε αν μ' ακούς
εκεί ψηλά που είσαι,
κατέβα λίγο να σε δω
και τον καημό μου σβήσε.

Έλα Γιώργο στο όνειρο
την συντροφιά σου να 'χω,
και πες μου μην ανησυχείς
εγώ μαμά μου υπάρχω.

Η μητέρα σου

Πάντα θα σε αγαπάμε και θα μας λείπεις.
Η οικογένειά σου

Εις μνήμη του εκλιπόντος η οικογένειά του εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των εκατό (100,00) Ευρώ. Η Φ.Α. ευχαριστεί θερμά και εύχεται καλό παράδεισο στον εκλιπόντα και ζωή στους οικείους του.

Εις μνήμη ΖΑΦΕΙΡΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΜΙΑΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

Στη μνήμη των εκλιπουσών η οικογένειά τους εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των 100,00 Ευρώ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΚΛΙΝΗ

† Αποβίωσε 10.02.2023

Γεννήθηκε στις 11/10/1986 στην Αθήνα. Αποφοίτησε από το σχολείο και σπούδασε στο πανεπιστήμιο Καλαμάτας. Έπειτα από την φοίτηση της επέστρεψε στην Αθήνα. Παντρεύτηκε έναν εξαίρετο άντρα και μαζί αποκτήσανε δυο παιδιά, την Χριστίνα και τον Γιώργο.

Ήταν ένα γλυκό κορίτσι γεμάτο αγάπη, καλοσύνη και φιλότιμο. Η ευτυχία ήταν χαραγμένη στο πρόσωπο της όσο έβλεπε τα παιδιά της να μεγαλώνουν. Ήταν αξιαμανούλα και πρότυπο για πολλές.

Η ηρεμία της και η αισιοδοξία που είχε ήταν ζηλευτή, αφού όλα τα έβλεπε από την θετική πλευρά και δεν έπαψε ποτέ να αγωνίζεται.

Το χαμόγελο από το πρόσωπο της δεν έφευγε ποτέ, ούτε την τελευταία στιγμή. Δυστυχώς 10 μήνες πριν διαγνώστηκε με μια ασθένεια, ωστόσο δεν το έβαλε κάτω, είχε δύναμη, πίστη και πείσμα να το παλέψει και να τα καταφέρει. Η κατάσταση της επιδεινώθηκε το τελευταίο διάστημα παρ' όλ' αυτά δεν σταμάτησε στιγμή να είναι δίπλα στα παιδιά της και στον άντρα της και να τους δείχνει την ανιδιοτελή αγάπη που τους είχε.

Η μοιραία στιγμή ήρθε το ξημέρωμα της 10^{ης} Φεβρουαρίου που άφησε την τελευταία της πνοή στο νοσοκομείο όπου νοσηλεύονταν.

Ο χαμός της Αγγελικής μας, σκόρπισε στεναχώρια σε όλη την οικογένεια. Θα μείνεις στην μνήμη μας, ως ο γελαστός μας άγγελος. Η χαμογελαστή Αγγελική μας με την τεράστια δύναμη ψυχής.

Τα παιδιά σου θα είναι πολύ υπερήφανα που είχαν μια μαμά ηρωίδα και θα σε αγαπούν πολύ για πάντα.

Είσαι η ηρωίδα μας και ο πιο όμορφος άγγελός μας.

Σε αγαπάμε πολύ Αγγελική μας και μας λείπεις.

*Έφυγες και κληρονομιά
Μας έμεινε ο καημός σου
Ευλογημένο Αγγελική
Το δρομολόγιο σου.
Καλό στεγνό ταξίδι σου
γαληνή στην ψυχή σου
από καρδιάς Αγγελική
Σου εύχονται οι γονείς σου*

*Στις σκέψεις μας και στις
καρδιές θα ζεις και θα*

*υπάρχεις σαν να μην έφυγες
ποτέ καλό ταξίδι να ζεις*

Ο θεός να αναπαύσει την ψυχή σου.
Η οικογένεια σου.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΕΚΛΙΠΟΥΣΑΣ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΙΣΕΦΕΡΕ ΣΤΗ Φ.Α. ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΩΝ ΕΚΑΤΟ (100,00). Η Φ.Α. ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ ΘΕΡΜΑ ΚΑΙ ΕΥΧΕΤΑΙ ΚΑΛΟ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ ΣΤΗΝ ΕΚΛΙΠΟΥΣΑ ΚΑΙ ΖΩΗ ΣΤΟΥΣ ΟΙΚΕΙΟΥΣ ΤΗΣ.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΟΥΙΔΑΣΚΗ

† Ένα έτος
από τον θάνατό του
(19/02/2023)

Πέρασε κιόλας ένας χρόνος από εκείνο το Σάββατο 19 του Φλεβάρη 2022, που «έφυγες» από τη ζωή. Σάββατο όπως τη μέρα που γεννήθηκες... Η επιθυμία σου να ταφείς στα χώματα που μεγάλωσες μαζί με την πατρική σου οικογένεια, δεν μπορούσε να μην γίνει σεβαστή από εμάς. Εσύ ο Ανωγειανός άντρας που με δικαιοσύνη και αλληλεγγύη, με αγάπη για την οικογένεια σου, με εσωστρέφεια αλλά και φιλοξενία και γενναιοψυχία έζησες τον περισσότερο καιρό της ζωής σου στην Αθήνα. Την πόλη που περπάτησες πιο πολύ από κάθε άλλον. Κι ήταν αυτές οι βόλτες που σε έκαναν χαρούμενο και σε χαρακτήριζαν υγιή. Πηγαίνοντας για ψώνια, ξεναγώντας συγγενείς, ταΐζοντας τα περισσότερα με μεράκι, βαστώντας τους τροφή κάθε πρωί ακόμα και όταν ήρθαν οι μέρες που ήσουν «βαρύν» και άρρωστος. Έτσι όμως το ήθελες, να είσαι όρθιος μέχρι την τελευταία στιγμή, με αυτό να είναι η παρηγοριά μας μέσα στον χρόνο και την απώλεια.

Όταν ένας δικός σου άνθρωπος φεύγει παρατηρείς την ζωή διαφορετικά, η θύμησή σου θα είναι για πάντα χαραγμένη στο νου και στην καρδιά μας... Αντίο «μπα», και να μας χαρετάς τους εδικούς σου, τον Νικήτα και τον Μηνά που έφυγαν νωρίς από τη ζωή.

Οικογένεια Βουιδάσκη

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΕΚΛΙΠΟΝΤΟΣ Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ Άννα εισέφερε στη Φ.Α. το ποσό των πενήντα (50,00) Ευρώ. Η Φ.Α. ευχαριστεί θερμά και εύχεται καλό παράδεισο στον εκλιπόντα και ζωή στους οικείους του.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ ΜΑΝΟΥΡΑ

† Αποβίωσε την 3/2/2023,
ετών 98

Είνα οδυνηρό να αποχωρετάμε τους ανθρώπους μας. Κάθε άνθρωπος που «φεύγει», είναι ένας ακόμα κρίκος μας ατέρμονης αλυσίδας που μας δένει με το άχρονο και το άπειρο. Όμως «φεύγει» κάποιος όταν τον ξεχνάμε. Και η αγαπημένη μου θεία Λευκοθέα, η εκλεκτή όλων εκείνων των πολλών συγγενών και φίλων, όπως την γνώρισαν δεν μπορεί και δεν θα ξεχαστεί. Κίνησε για το μακρύ ταξίδι, πριν λίγες μέρες, όμως για κανέναν μας δεν υπάρχει περιθώριο λησιμονιάς της. Και αυτό με παρηγορεί στη θλίψη μου για το φευγικό της, που τη βρήκε πλήρη ημερών. Ημέρες που ποτέ δεν θα μπορούσε να ήταν αρκετές για μένα, που ήθελα να συνέχιζα να την έβλεπα να με εμπνέει, να με γαληνεύει και να με φωτίζει. Γιατί ήταν ο άνθρωπος εκείνος ο φωτεινός, που πλημμύριζε την ψυχή μου με καλοσύνη. Σε κάθε μου επικοινωνία μαζί της. Που με την ανθρωπιά και την πραότητα της, μου έδινε όραμα και ελπίδα. Που κάθε φορά που επέστρεφα στη βάση μου, ήταν το πρώτο «καλοσώρισμά», που μου απηύθυναν. Αμέσως μετά τη μάνα μου.

Τη θεία Λευκοθέα την πίστευα. Είχε μια βαθιά σοφία για τη ζωή. Μια έκδηλη πνευματικότητα. Μια ισορροπία και ένα πραγματικά κριτικό νου. Ποτέ κακοπροαίρετο. Νουθετούσε, αλλά δεν «δασκάλευε». Πρότεινε, αλλά δεν υπαγόρευε. Πλέον, έχω καθήκον να ανιστορηθώ και να εμπνεύσω ίσως έτσι, όσους διαβάσουν αυτές τις γραμμές, ότι η Λευκοθέα Μανουρά, είχε μια δύσκολη, πολύ δύσκολη βιωτή.

Ήταν το 6^ο παιδί του Ιωάννη Μανουρά (Σωμαρά) και της Ευαγγελίας, και γεννήθηκε την περίοδο του Μεσοπολέμου, στ' Ανώγεια. Στην φτωχή οικογένειά όμως του Σωμαρά, τη γεμάτη δημοκρατικό και αγωνιστικό φρόνημα, η Λευκοθέα, όπως βεβαίως και όλα τα αδέρφια της, ο Νικόλας, ο Αριστομένης, η Ελένη, η Ζαχαρένια, ο Λευτέρης, ο Γιώργης, η Όλγα (μόνη σήμερα εν ζωή) και ο πατέρας μου Βασίλης, έμαθαν να ζουν και να αγαπούν τον άνθρωπο. Έμαθαν να αγωνίζονται πραγματικά. Το δύσκολο, περήφανα αγώνα για μια κοινωνία δίκαιη, δημοκρατική, ανθρωπίνη.

Σε αυτή τη στράτα πορεύθηκε. Εντάχθηκε στις τάξεις της ΕΠ.Ο.Ν. και υπηρέτησε πιστά και έμπρακτα τις αξίες της Αριστεράς. Της ίδιας της ανθρωπιάς. Η στάση ζωής που άρχισε από μικρή να τηρεί, δεν άλλαξε, ακόμα και όταν βρέθηκε στην εξορία στο Κορωπί, το 1953, όπου και για

4 χρόνια, χαλύβδωσε το φρόνημά της. Το 1957 παντρεύτηκε τον αείμνηστο καθηγητή, σπουδαίο άνθρωπο, Μανούσο Μανουρά, από τ' Ανώγεια. Κοινές αξίες και αρχές για μια ζωή που μόλις κινούσε φάνταζε δύσκολη, αλλά σίγουρα ελπιδοφόρα. Εγκαταστάθηκαν στο Ηράκλειο, στην παλιά, φτωχική, αλλά γεμάτη ανθρωπιά, συνοικία της Αγίας Τριάδας σε μια παλιά μονοκατοικία με τον ύψηλο μαντρότοιχο. Στην οδό 1131! Ευτύχησαν να αποκτήσουν 5 παιδιά. Και στο σπίτι τους, που κυριαρχούσε η αγάπη για τη μάθηση και τη γνώση, στο σπίτι αυτό, που ήταν ανοιχτό και φιλόξενο για όλους, και βεβαίως για το νέο και το ξεχωριστό, τα παιδιά αυτά, ο Κώστας, η Κατερίνα, ο Αριστομένης (Άρης), και τα δίδυμα, η Άρτεμις (Ντιάνα) και ο Απόλλων, ακολούθησαν το δρόμο της μάθησης. Και σπούδασαν και ξεχώρισαν όλοι. Και πράγματι, είναι δύσκολο να αναλογιστεί και ίσως να κατανοήσει κάποιος, ότι στο σπίτι εκείνο της Λευκοθέας και του Μανούσου, το φτωχικό που πλημμύριζε αγάπη και καλοσύνη, γεμάτο ανεκπικότητα και συγκατάβαση, εκεί... κάτω από την τεράστια λεμονιά της αυλής, στο σπίτι αυτό, που από το μισό έδιναν στον αναξιοπαθόντα, το ολόκληρο, μπόρεσαν αυτά τα παιδιά να αγωνιστούν, να σπουδάσουν, να διαπρέψουν, μα κυρίως να γίνουν Άνθρωποι. Και τούτα όλα με το στήριγμα και την φροντίδα, τη μέριμνα και τη στοργή, του Μανούσου και της Λευκοθέας. Στο σπίτι όμως αυτό, όλοι όσοι το αγάπησαν, γνωρίζουν, ότι η μοίρα έπαυσε το άσχημο παιχνίδι της. Η μοίρα!! Το 1986, ο Μανούσος «αποχωρήτησε» χάνοντας τη μάχη με την επάρατο νόσο. Όμως η Λευκοθέα σταθερή στον αγώνα της. Βράχος μέσα στη συντριβή της. Που την κράτησε για πάντα έκτοτε στο σπίτι. Τα παιδιά της επιστήμονες λαμπροί. Μετρημένοι ωστόσο, και πάντα σοβαροί. Χωρίς μεγαλοστομίες, με ταπεινοφροσύνη, σοβαρότητα, άκρως αγαπητοί σε όλους όσοι τους γνώρισαν. Και όταν η ζωή έδειξε να τους χαμογελά, χαρίζοντας και εγγόνια στη θεία μου, ξαφνικά ήρθε το μαύρο σύννεφο και αλύπητα σκέπασε το βλέμμα της Λευκοθέας. Η επάρατος νόσος, μέσα σε 15 χρόνια της πήρε από κοντά, νέους και αζμαίους τον Απόλλωνα, τη Ντιάνα και τέλος τον Άρη. Πόσο σκληρό και άδικο. Πόσο δύσκολο και αβάσταχτο στη σκέψη και μόνο. Και πάλι όμως στον αγώνα. Με την Κατερίνα... «βράχο» δίπλα της, όλα τα χρόνια και τον Κώστα να είναι από κοντά.

Για τη θεία μου την αγαπημένη, που με αγκάλιασε και με αγάπησε, για τον άνθρωπο που με νοιάστηκε και θέλησε το καλό μου, για εκείνη τη μορφή που δεν θα ξεχάσω, ήδη από τις πρώτες στράτες μου, στο σχολείο, που με έπαιρνε από το χέρι την ημέρα του αγιασμού και με συνόδευε, οδηγώντας με στη γνώση... που δεν με ένοιαζε εάν ήταν μαυροντυμένη, καθώς στ' αλήθεια ένοιωθα δίπλα μου το φώς της, για εκείνον τον άνθρωπο, μπορώ ακούραστα να συνεχίσω να μνημονεύω το μεγαλείο της. Καλό ταξίδι στο φως, θεία μου αγαπημένη. Χαιρέτα μου το θείο και τα ξαδέφια μου. Χαιρέτα τον πατέρα μου. Τίποτα δεν τελειώνει. Καλή αντάμωση.

Ο ανιψιός σου,
Γιάννης Β. Μανουράς

Ο Γιάννης Μανουράς και η Ειρήνη Κρητιώτη, εισέφεραν στη «Φωνή των Ανωγείων», στη μνήμη Λευκοθέας Μανουρά το ποσό των 150 ευρώ

ΦΩΤ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

1-5 Κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας

6-13 Στιγμιότυπα από την ετήσια χοροεπερίδα του Συλλόγου Ανωγειανών Αθήνας

14-18 Στιγμιότυπα από το Σεμινάριο Κρητικών Παραδοσιακών Χορών που συνδιοργάνωσε ο Σύλλογος Ανωγειανών Αθήνας με το Θανάση Μαυρόκωστα

ΦΩΤΟ 1-13 Παναγιώτης Μαργαράνης

ΦΩΤΟ 14-18 Μανώλης Καζεράκης